

Ορεξίνες/υποκρετίνες: από το υποθαλαμικό κύτταρο στη διάγνωση & θεραπεία

Θεοδόσης Καλαματιανός PhD

ΠΜΣ Εφαρμοσμένη Νευροανατομία

Ιατρική Σχολή

Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

12/5/2018

Ορεξίνες ή Υποκρετίνες;
Ιδού η απορία...

Η ταυτόχρονη ανακάλυψη (1998)

Luis de Lecea et al

- ❑ Χρησιμοποιεί μοριακές μεθόδους αναγνώρισης mRNA >> υποθάλαμο αρουραίου
- ❑ Ανακαλύπτει το πρόδρομο μόριο δυο πεπτιδίων που εμφάνιζαν ομοιότητες με μέλη της οικογένειας **secretin/incretin** (π.χ **GLP**)
- ❑ **Hypo**(thalamus) + (In) **cretin** like = **HYPOCRETINS 1 & 2**

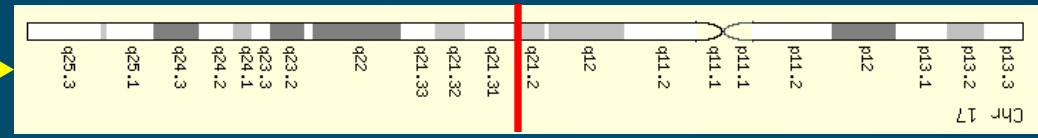
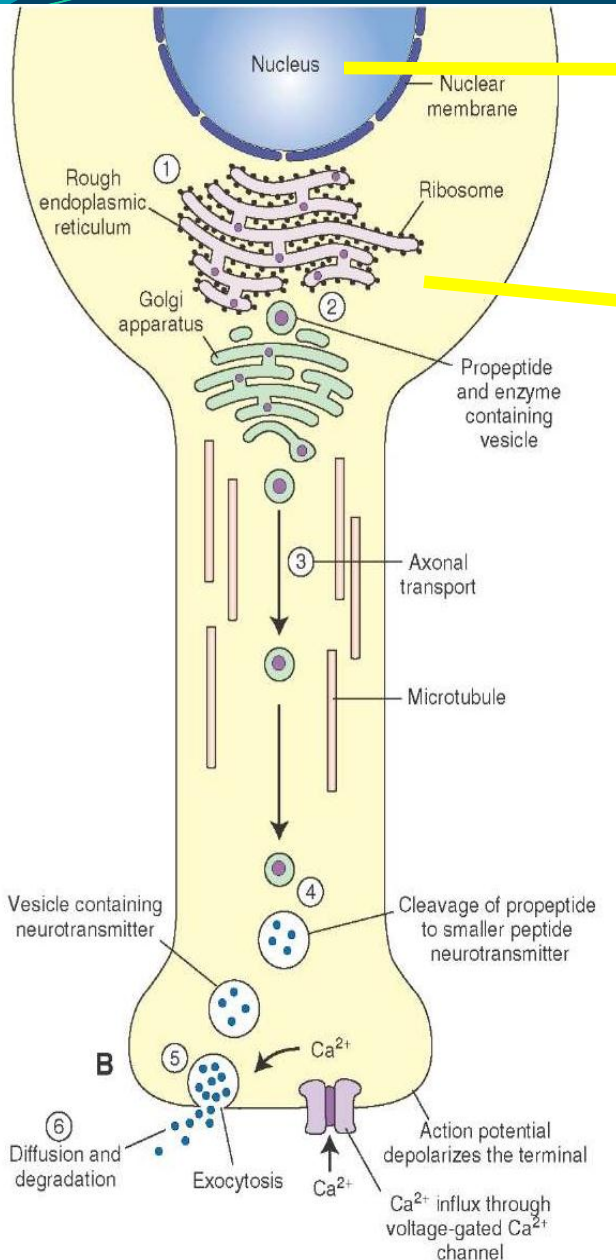
Takeshi Sakurai et al

- ❑ Χρησιμοποιεί μοριακές & βιοχημικές μεθόδους για την αναγνώριση προσδετών ανθρώπινων μεμβρανικών υποδοχέων
- ❑ Ανακαλύπτει δυο πεπτίδια που ενεργοποιούσαν 2 (παρόμοιους) μεμβρανικούς υποδοχείς
- ❑ Η ενδοκοιλιακή (ICV) χορήγηση αύξανε την όρεξη σε αρουραίους = **OREXINS A & B**

Μοριακά Χαρακτηριστικά: Ορεξίνες/Υποκρετίνες

Ch 17

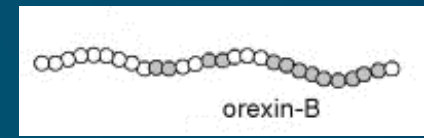
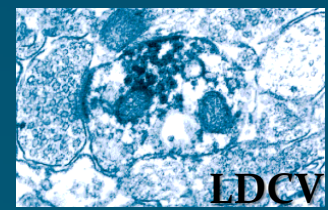
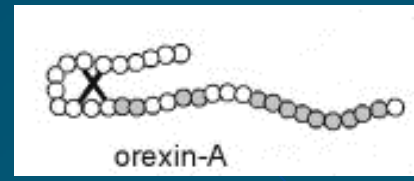
Signal Peptidase

mRNA
ER

Preproorexin
(131 aa)

Prohormone
convertases

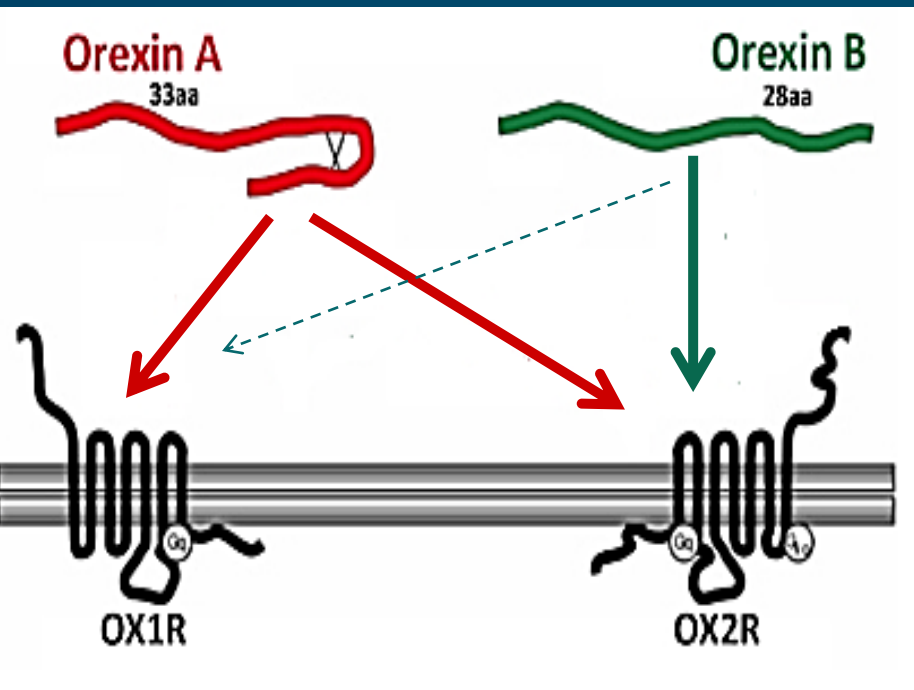

- 33 aa
- Intra-chain disulphide bridges
- Identical sequence in many mammals (human, rat, mouse dog, sheep, cow)
- 46% amino acid identity with Orexin B
- Higher stability in CSF & Blood
- Lipophilic

- 28 aa
- Linear
- Sequence diff. in mammals
- 2-5 > Brain Concentration than A

Sutcliffe and de Lecea 2000

Μοριακά Χαρακτηριστικά: Υποδοχείς Ορεξινών/Υποκρετινών

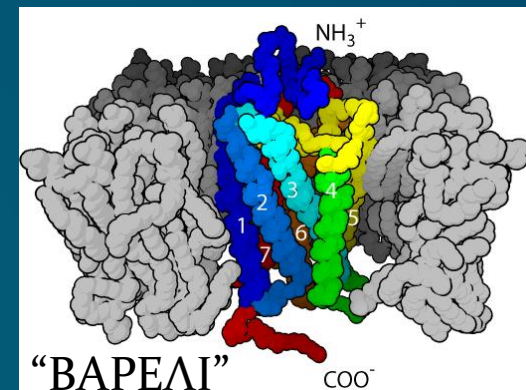
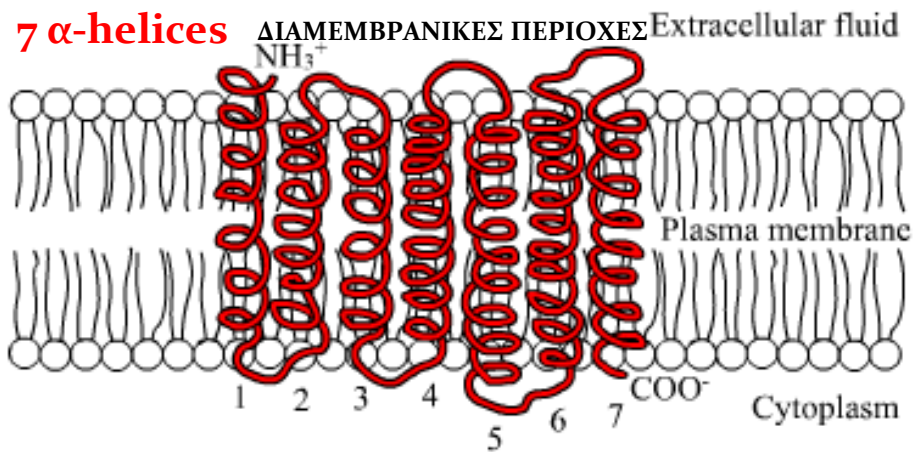
□ 2 ΥΠΟΔΟΧΕΙΣ ΣΥΖΕΥΓΜΕΝΟΙ ΜΕ ΠΡΩΤΕΙΝΗ G

-OXR1 = 425 αα, -OXR2 = 444 αα

□ OXR2: Ορεξίνη A = Ορεξίνη B, OXR1 >>> Ορεξίνη A

□ 64% ταυτοσημία στην αλληλουχία των αμινοξέων των OXR1 και OXR2

□ Μεγάλες ομοιότητες : άνθρωπο και τρωκτικά >90% ταυτοσημία (α.ο)

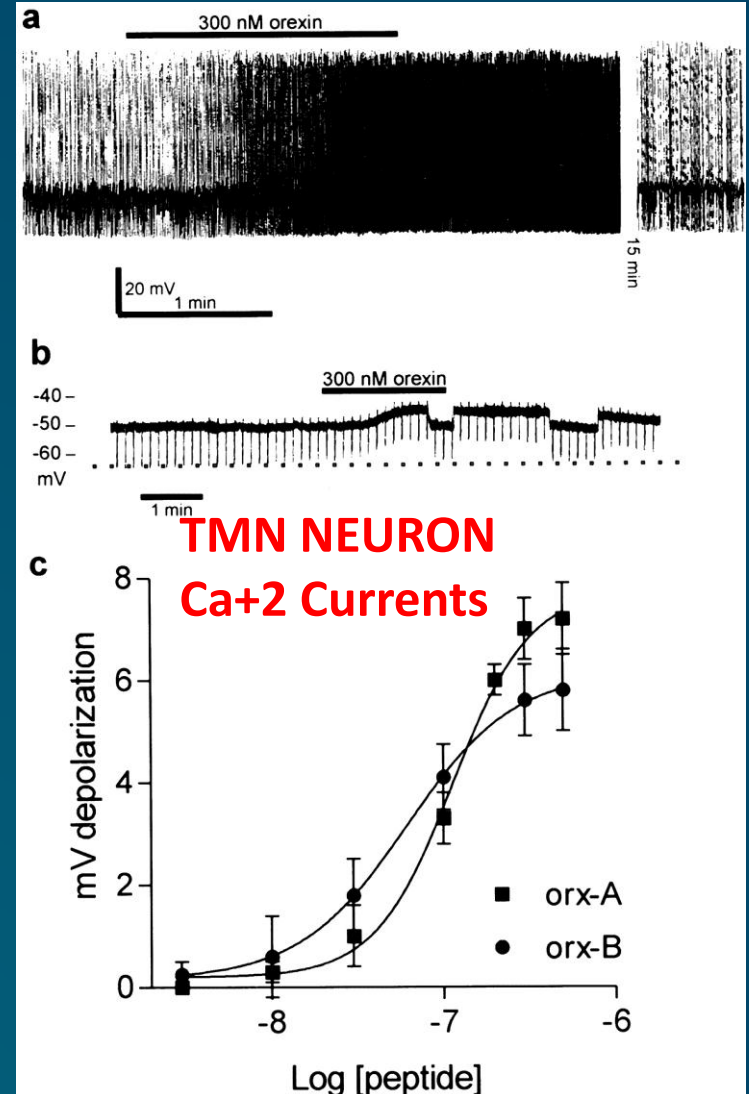
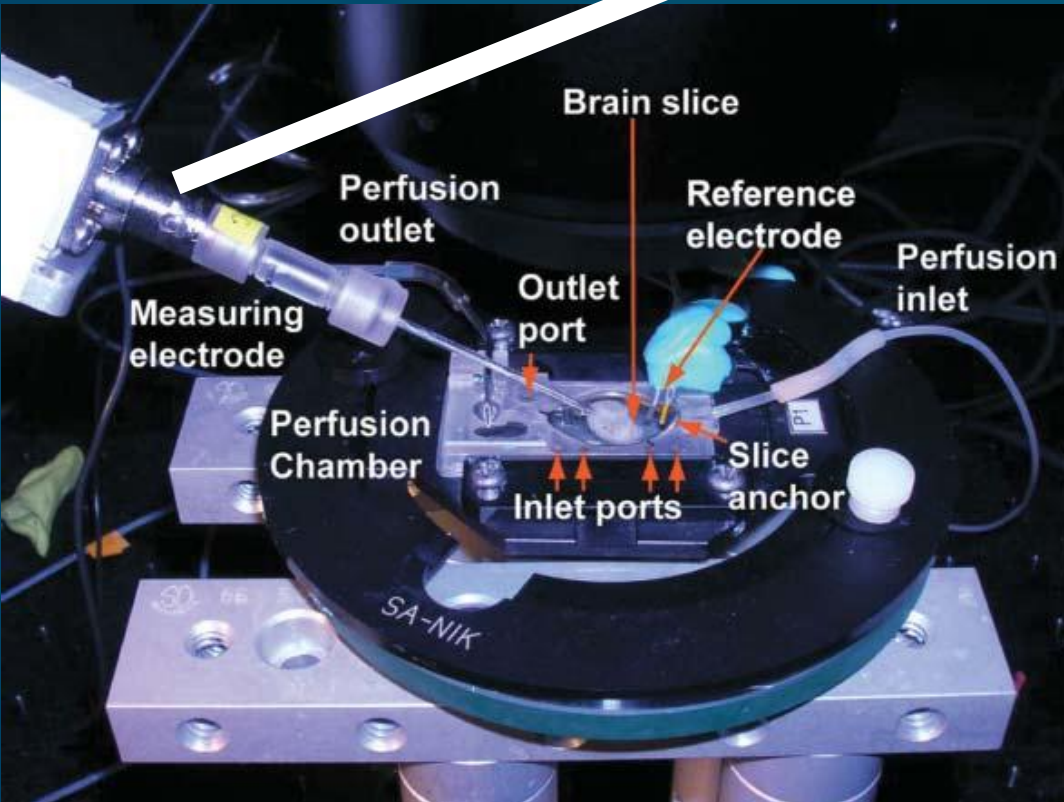

Ηλεκτροφυσιολογική δράση: Παρατεταμένη Διέγερση

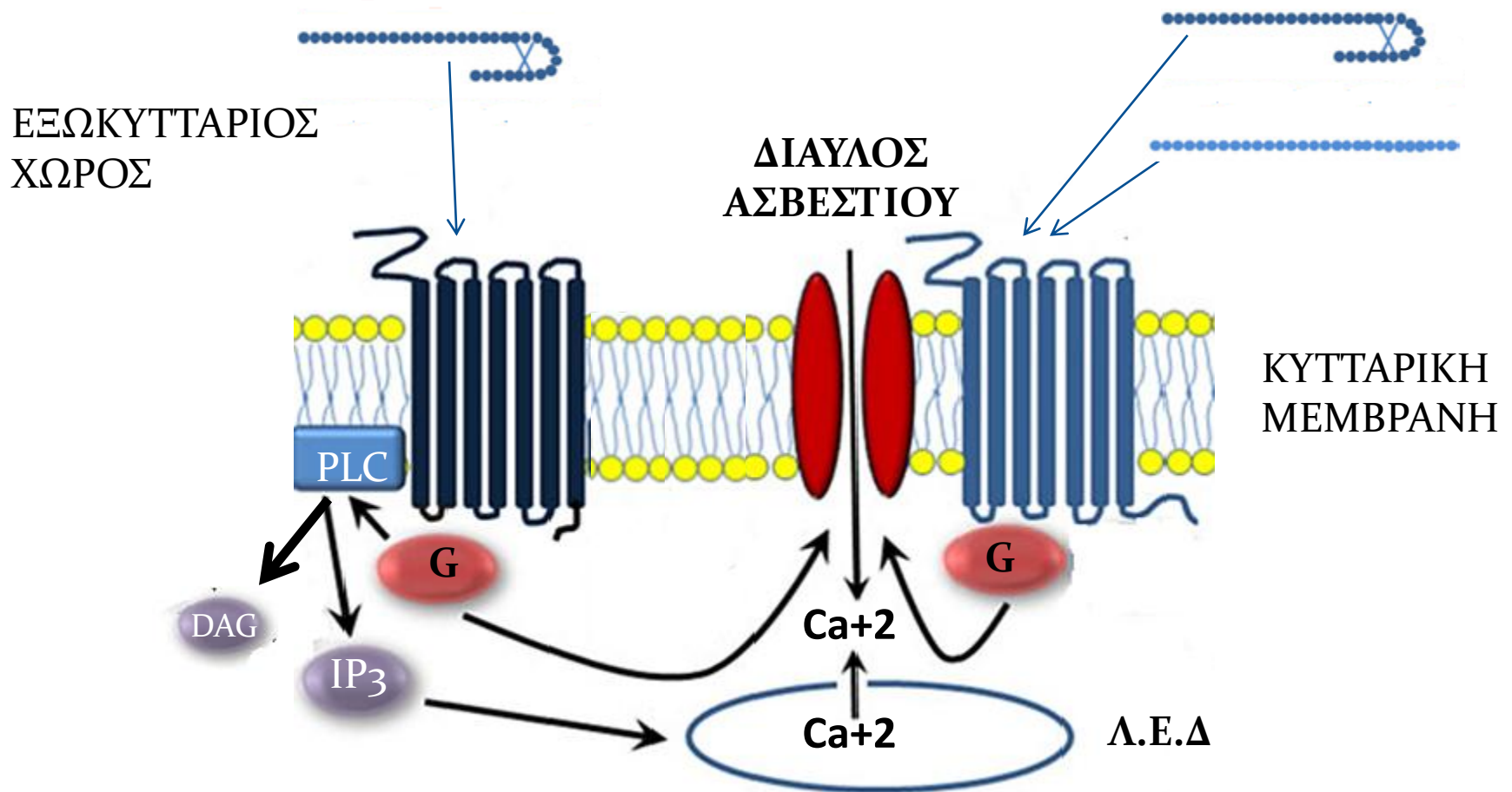
-ΤΟΜΕΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ
ΣΕ ΕΓΚΕΦΑΛΟΝΩΤΙΑΙΟ ΥΓΡΟ
& ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΡΕΞΙΝΩΝ

-ΜΙΚΡΟΗΛΕΚΤΡΟΔΙΟ

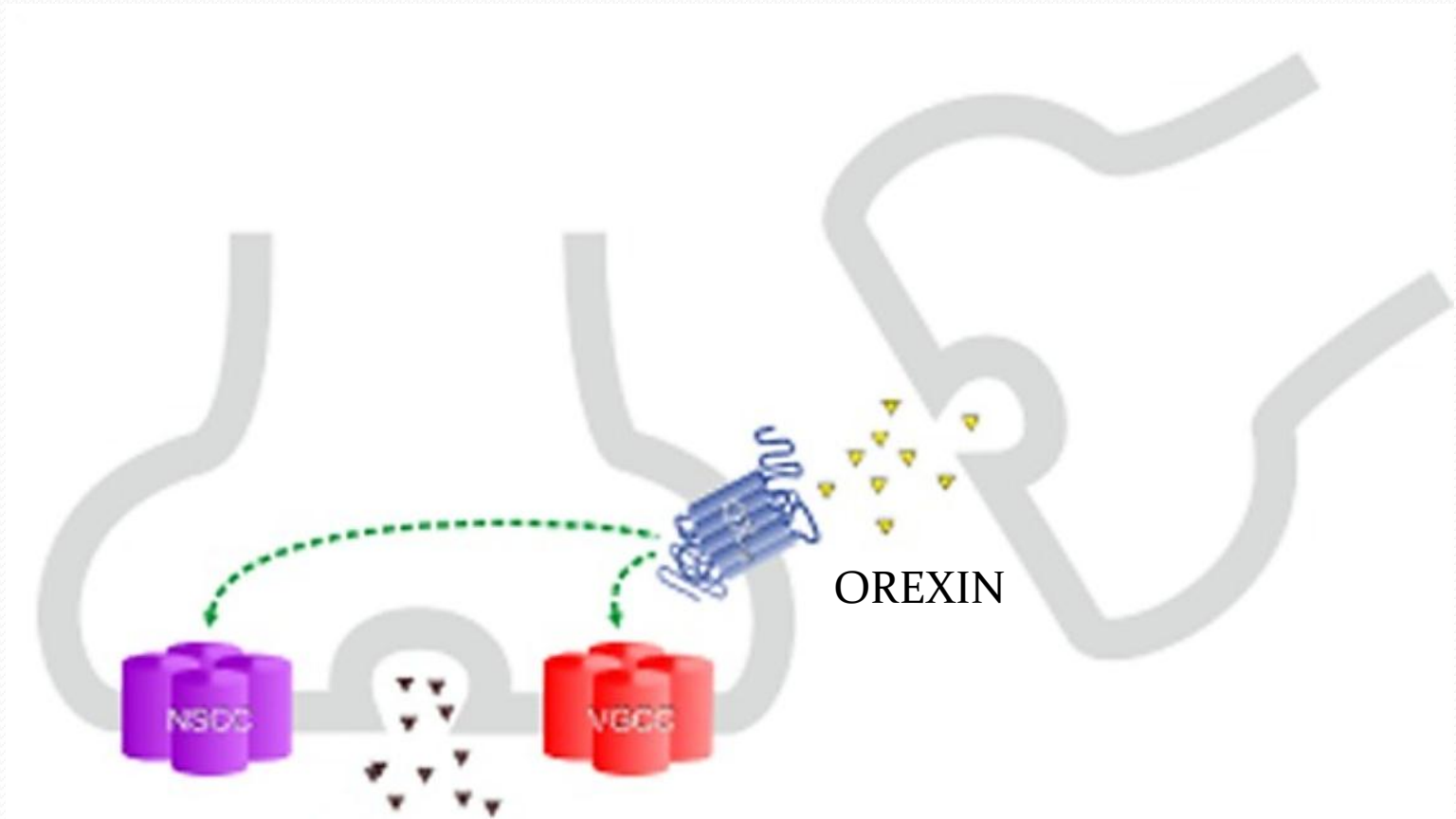

Eriksson et al 2001

Σηματοδότηση: Μετασυναπτικός Νευρώνας

Σηματοδότηση: Προσυναπτικός Νευρώνας

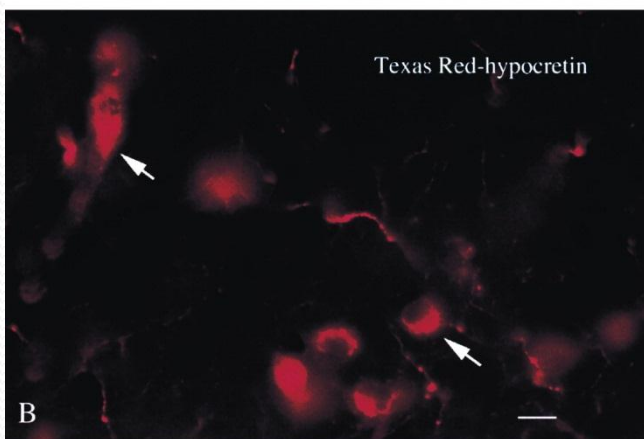
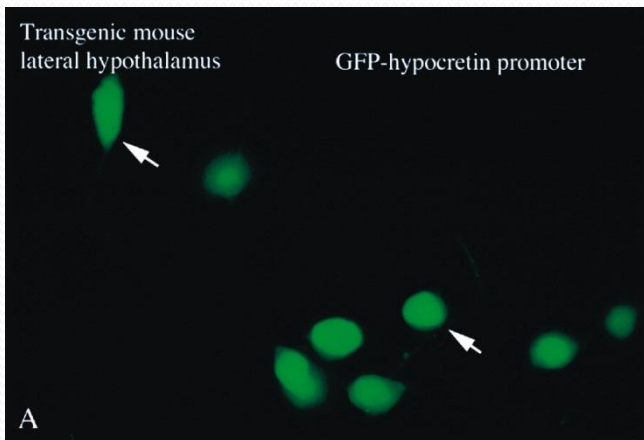

E.g Glu/GABA

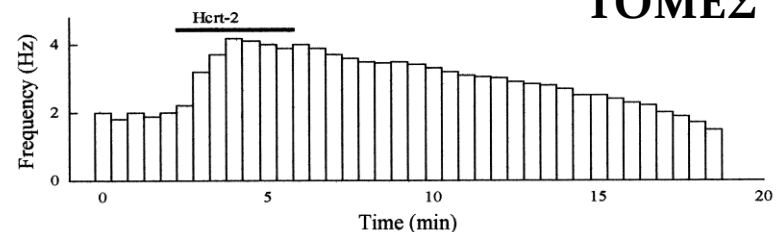

Σηματοδότηση: Αυτό-διέγερση

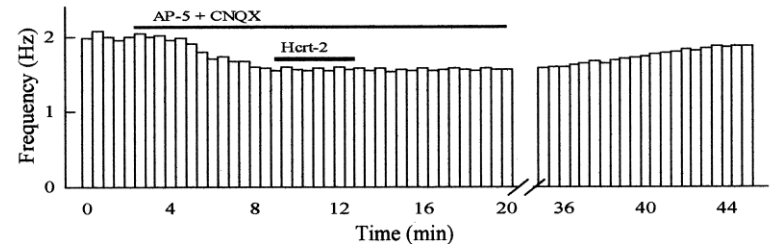
ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ
ΠΟΝΤΙΚΙΑ ΤΑ ΚΥΤΤΑΡΑ ΤΩΝ
ΟΠΙΩΝ ΣΥΝΕΚΦΡΑΖΟΥΝ GFP
& ΟΡΕΞΙΝΕΣ/ΥΠΟΚΡΕΤΙΝΕΣ

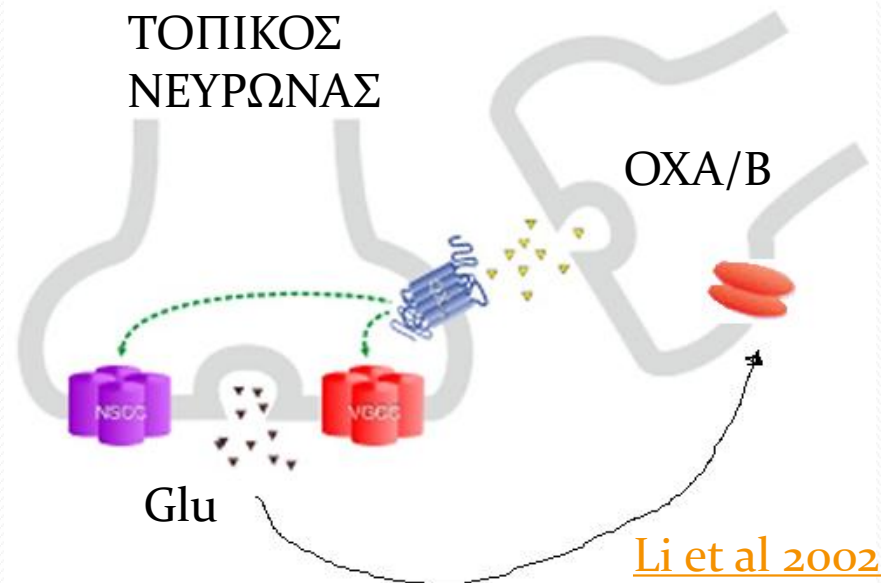
A. Hcr2-2 increases spike frequency of hypocretin cells

B. Hcr2-2 does not change spike frequency in the presence of glutamate receptor antagonists

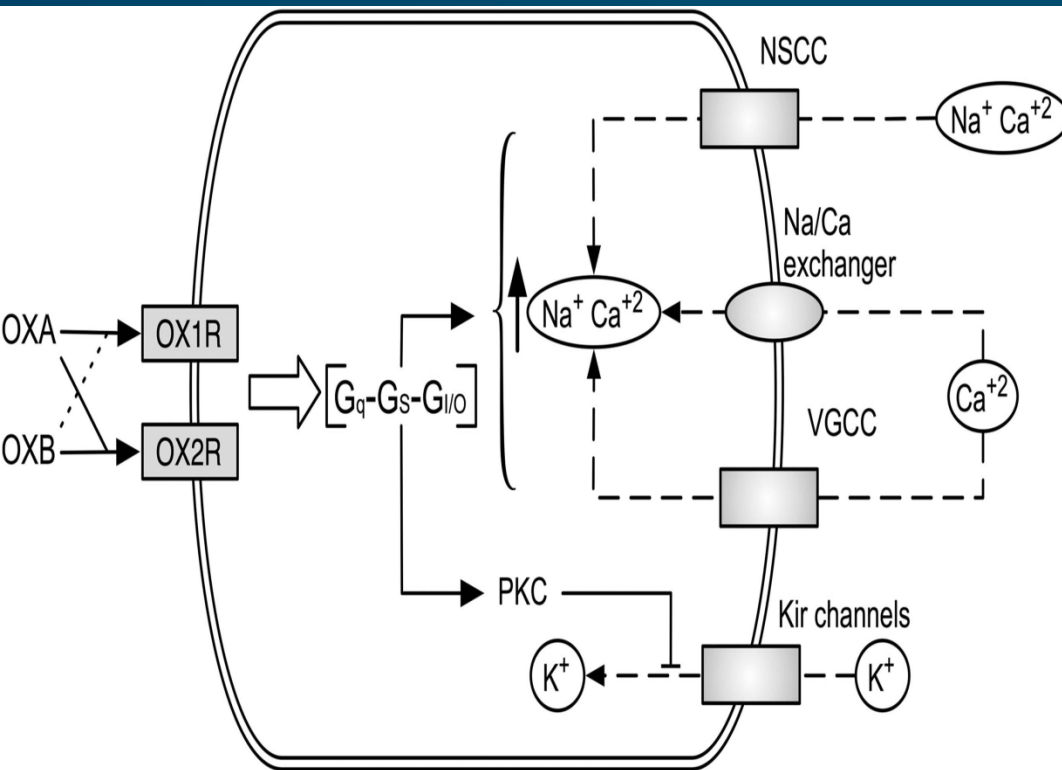

ΤΟΠΙΚΟΣ
ΝΕΥΡΩΝΑΣ

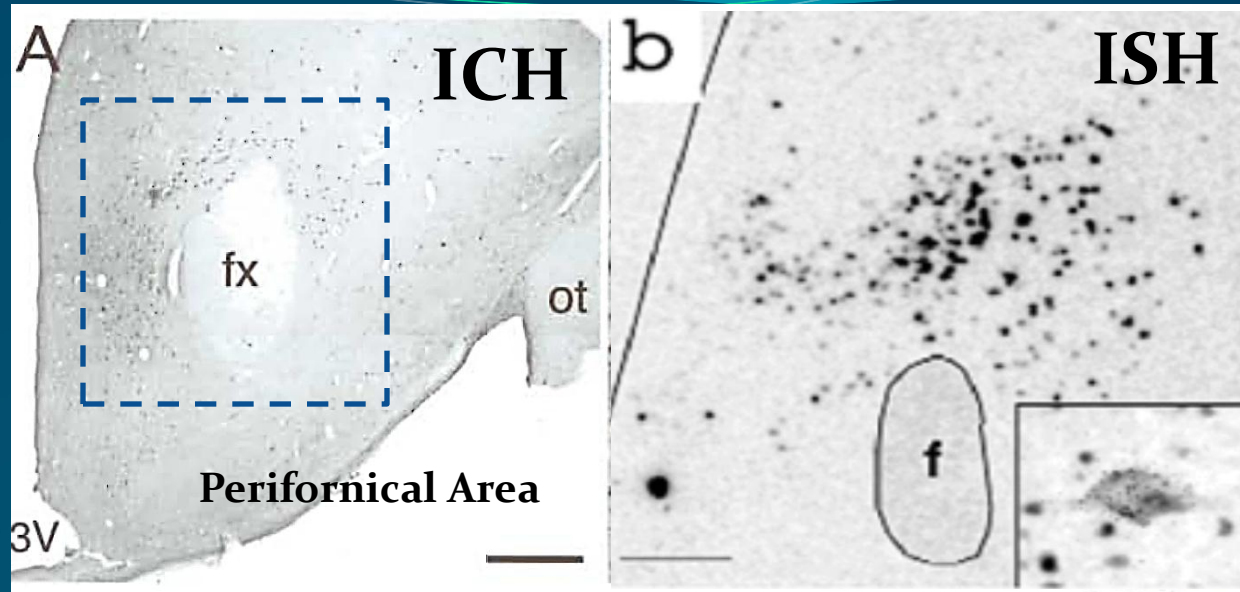
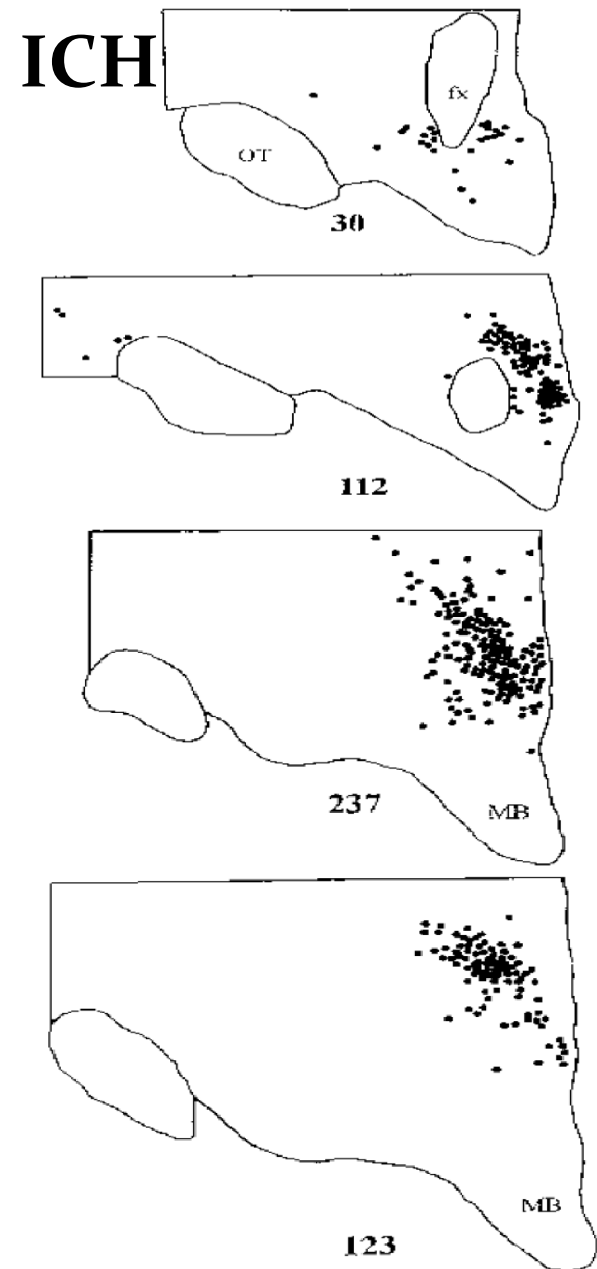
Σηματοδότηση στο ΚΝΣ

ΝΕΥΡΩΝΙΚΗ ΑΠΟΠΟΛΩΣΗ

1. ΕΙΣΟΔΟΣ ΙΟΝΤΩΝ ΝΑΤΡΙΟΥ & ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ ΜΕΣΩ ΜΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΔΙΑΥΛΩΝ ΚΑΤΙΟΝΤΩΝ
2. ΕΙΣΟΔΟΣ ΙΟΝΤΩΝ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΗ ΝΑΤΡΙΟΥ-ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ
3. ΕΙΣΟΔΟΣ ΙΟΝΤΩΝ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ ΜΕΣΩ ΤΑΣΕΟΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ
4. ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΕΙΣΟΔΟΥ ΙΟΝΤΩΝ ΚΑΛΙΟΥ ΑΠΟ ΔΙΑΥΛΟΥΣ ΚΑΛΙΟΥ ΜΕ 2 ΔΙΑΜΕΜΒΡΑΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ

CELL BODIES = SYNTHESIS

- ❑ 50,000 - 80,000 in human (3,000 in rat)
- ❑ Area from mid to caudal hypothalamus
- ❑ Perifornical & Posterior Dorsal Hypothalamus

Thannickal *et al* 2000 & Peyron *et al* 2000 &
Moore *et al* 2001

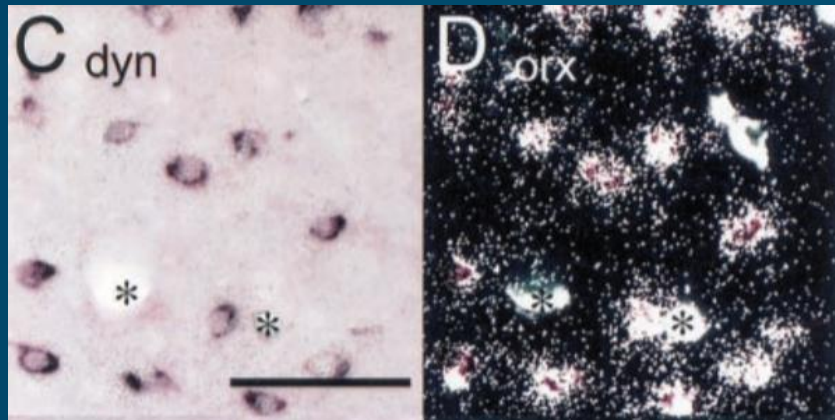

ΝΕΥΡΟΧΗΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΩΝ

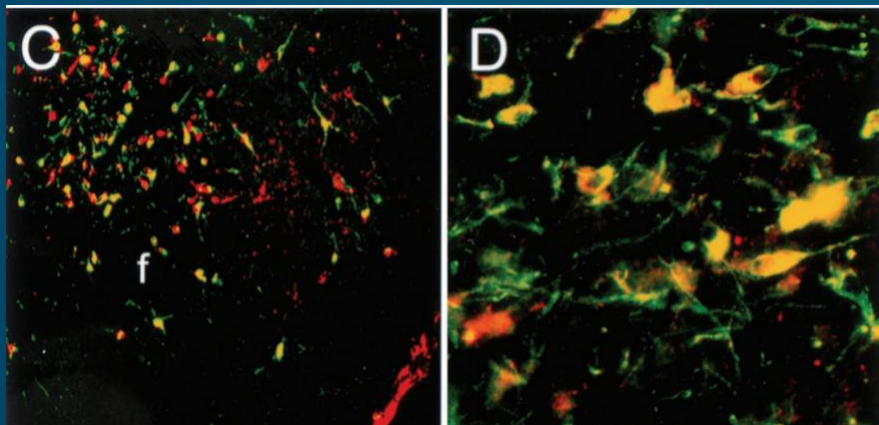
ΟΡΕΞΙΝΗΣ/ΥΠΟΚΡΕΤΙΝΗΣ

ΣΥΝ-ΕΚΦΡΑΣΗ ΔΥΝΟΡΦΙΝΗΣ

ΣΥΝ-ΕΚΦΡΑΣΗ ΓΛΟΥΤΑΜΙΚΟΥ

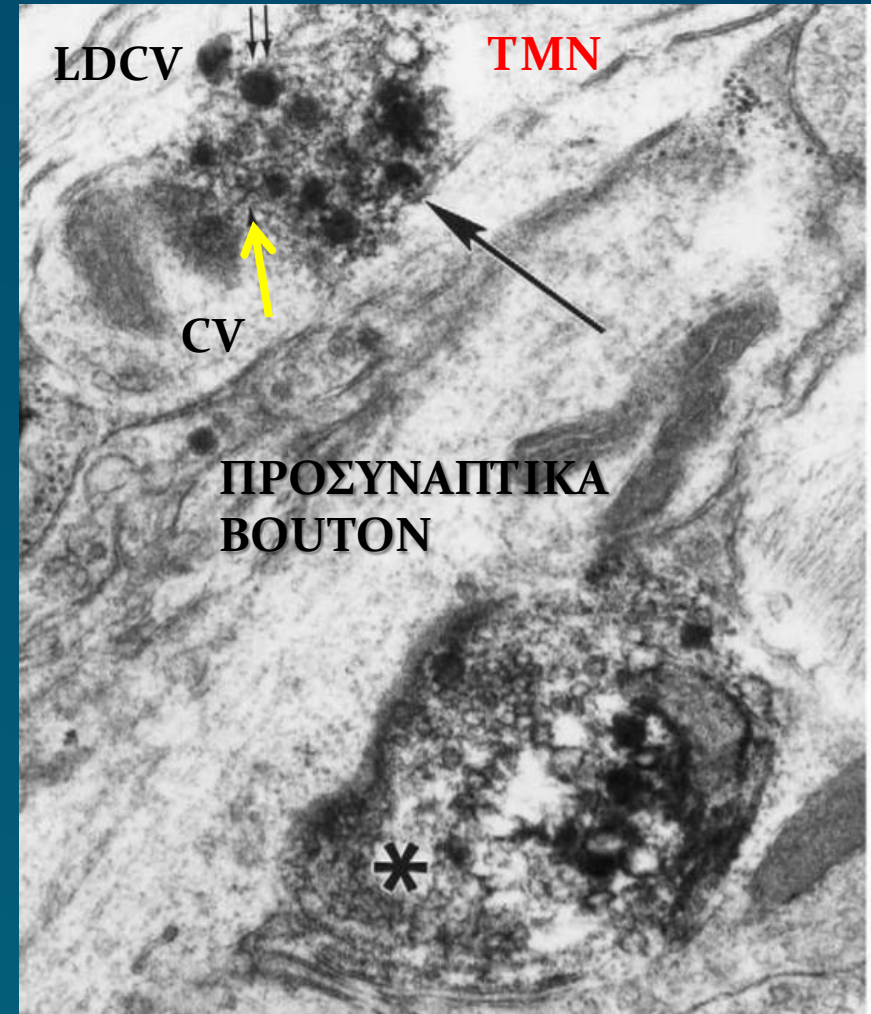

Double label ISH-rat

Double label IHC-rat

Chou et al 2001

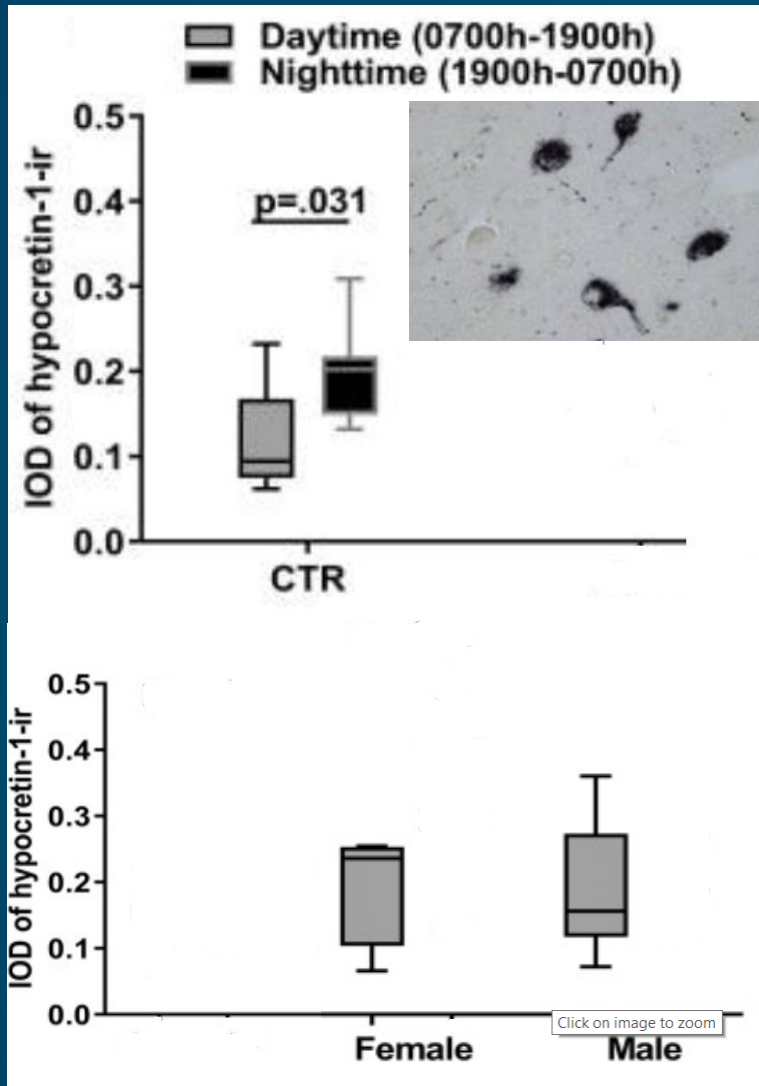

Torrealba et al. 2003

ΣΤΑΘΕΡΗ ΕΚΦΡΑΣΗ
ΟΡΕΞΙΝΩΝ/ΥΠΟΚΡΕΤΙΝΩΝ?

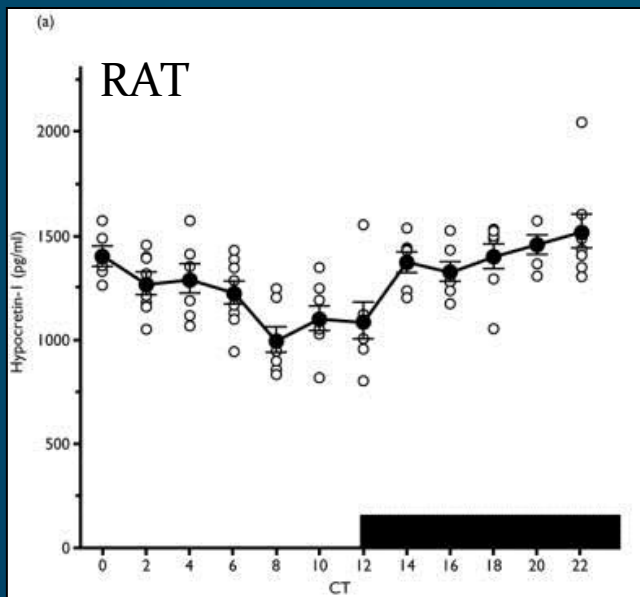
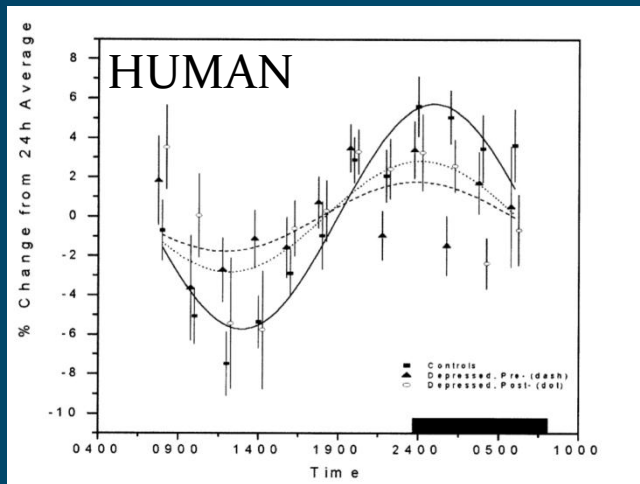
“TIME OF DAY” CONSIDERATIONS - ICH

- Higher hypothalamic numbers of OXA-IR in normal adult human (N=120, Median age 77) that **died during the night time compared to those during the daytime**
- No sex differences in numbers
- Small but significant diurnal variation consistent with **direct circadian input** from the SCN in both human and rat (Abrahamson et al. 2001)

Lu et al 2017

“TIME OF DAY” CONSIDERATIONS-CSF/LP

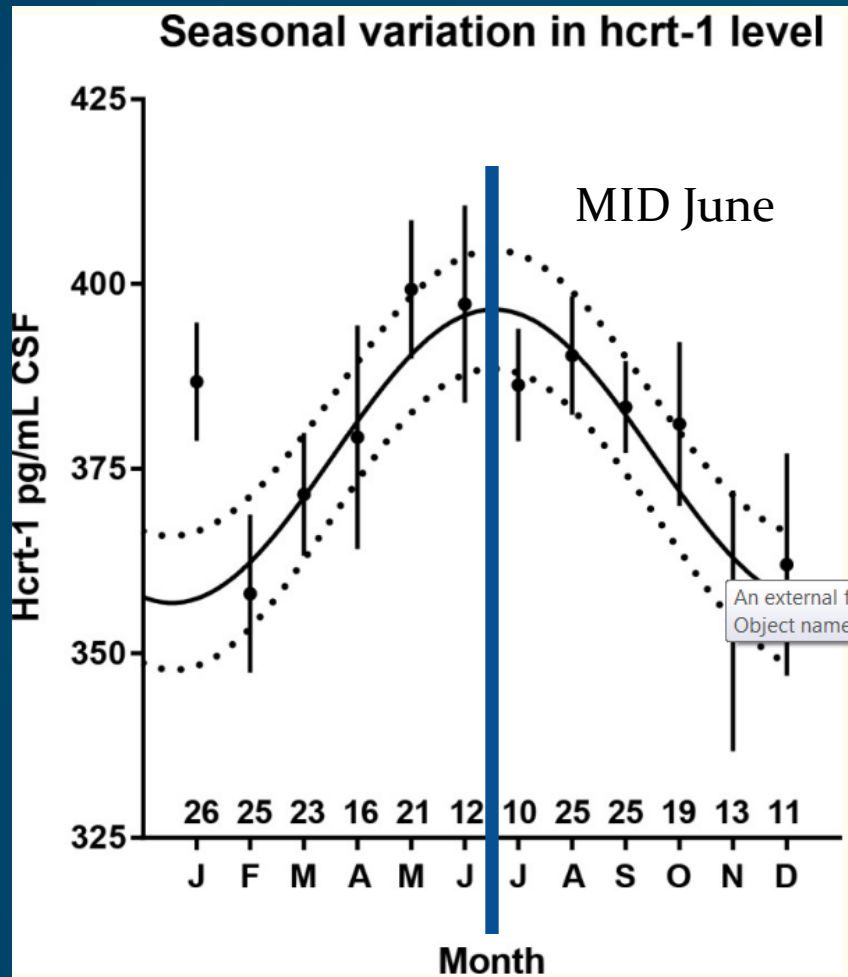
□ OXA commonly assessed in CSF following LP with **RIA**: detectability, resilience to freeze thaw cycles and prolonged storage

□ **In humans**: Small (10% change) but significant diurnal variation in CSF OX-A **with higher levels during night time than daytime** (peak levels at 05.00 h).

□ **In rat**: Higher amplitude diurnal variation (40% change) **with higher levels during the dark period.**

□ Consistent **with direct circadian input from the SCN**

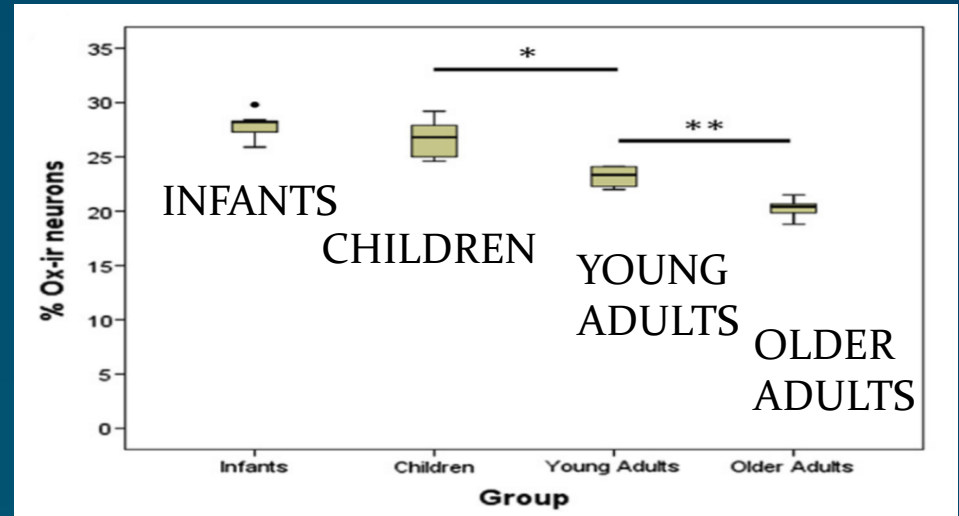
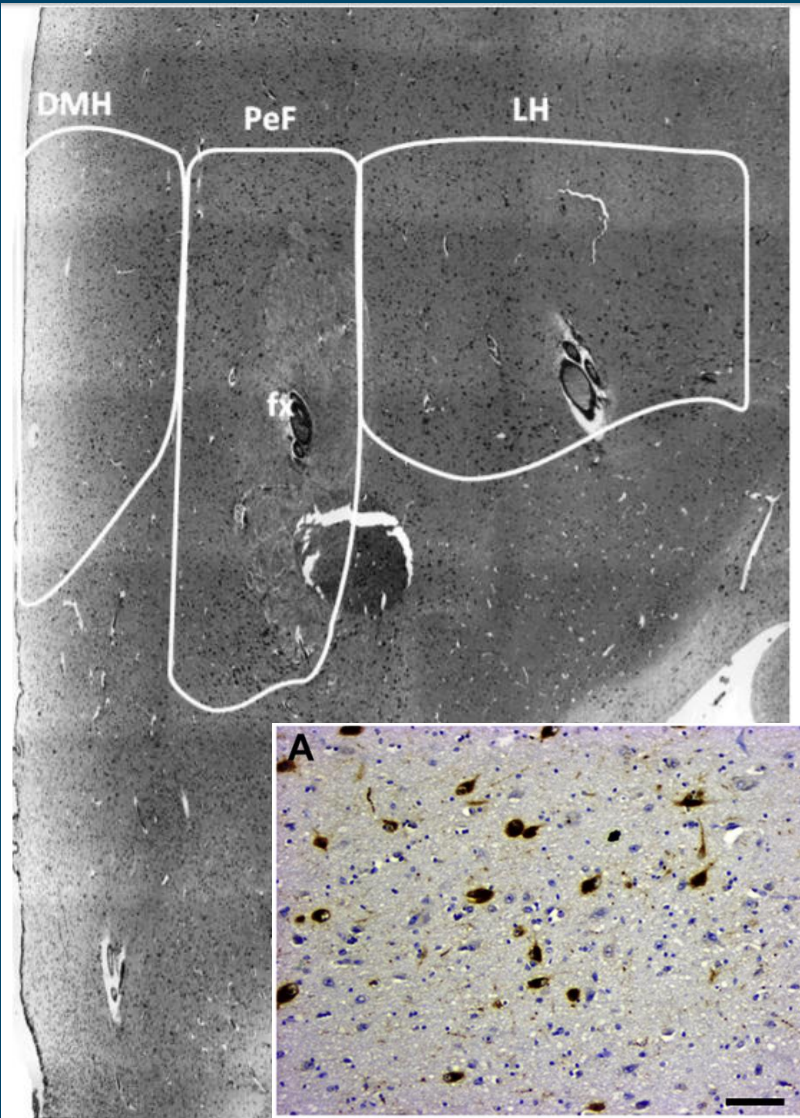
“TIME OF YEAR CONSIDERATION” CONSIDERATIONS-CSF/LP

- ❑ 227 humans CSF obtained via LP during 09:00-12.00
- ❑ Highest levels **during mid summer, 10.6% change compared to winter.**
- ❑ **Increased Social Interaction?**

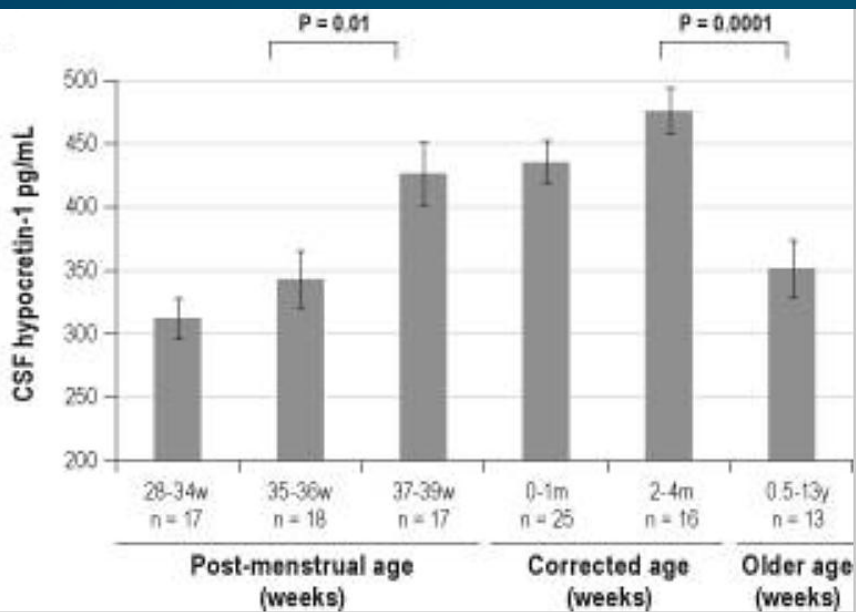
Boddum et al 2016

“NORMAL AGING” CONSIDERATIONS- ICH

- ❑ Infants (0-1 y, N=8), Children (4-10 y, N=7), Young adults (22-23 y, N=4), old adults (48-60 y, N=7)
- ❑ Coexpression of OXA & OXB at all ages
- ❑ Gradual Decrease in detectable ORX-ir
  - 20% INFANTS TO YOUNG ADULTS
  - 10% YOUNGER TO OLDER ADULTS

“NORMAL AGING” CONSIDERATIONS – CSF/LP (RIA)

- ❑ CSF ORX-A Levels Peak During early infancy
- ❑ Higher CSF levels in 0-12 y compared to 12-19 years
- ❑ Relatively stable CSF levels 12-79 y

Nishino et al 2001, Ripley et al 2001, Aran et al., 2012

“SAMPLING” CONSIDERATIONS (?) – CSF/LP VS SHUNT (RIA)

Peptides. 2014 Jan;51:1-3. doi: 10.1016/j.peptides.2013.10.016. Epub 2013 Oct 27.

Higher Orexin A levels in lumbar compared to ventricular CSF: a study in idiopathic normal pressure hydrocephalus.

Kalamatianos T¹, Markianos M², Margetis K³, Bourlogiannis F⁴, Stranjalis G⁵.

- ❑ Orexin-A levels and those for central metabolites in lumbar compared to ventricular (lateral V.) CSF were compared using RIA (N=6, Mean age 73.2 ± 8.6)
- ❑ Consistent with previous data, levels of metabolites that stem from central systems (Homovanillic acid, 5-Hydroxyindoleacetic acid) higher in ventricular vs lumbar CSF
- ❑ Unexpectedly, the opposite was shown for OXA
- ❑ **HYPOTHESIS: ANATOMICAL AND/OR DISEASE SPECIFIC EFFECT!**

ΑΛΛΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ
ΑΝΘΡΩΠΟ?

ΝΑΙ, ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η
ΜΙΚΡΟΔΙΥΛΗΣΗ

ΜΕΙΝΕΤΕ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΟΙ/
ΑΓΡΥΠΝΟΙ...

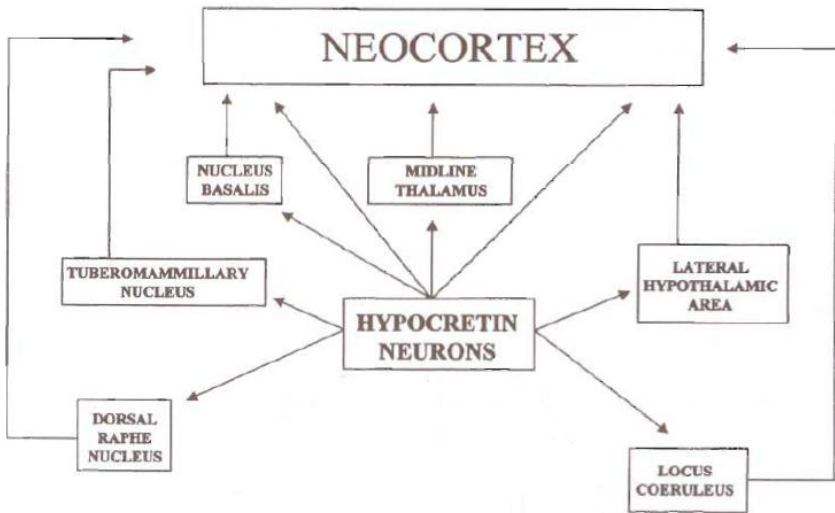
ΠΡΟΒΟΛΕΣ/ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ?

ΠΡΟΒΟΛΕΣ/ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

Archives Italiennes de Biologie, 139: 195-205, 2001.

THE HYPOCRETIN NEURON SYSTEM: AN AROUSAL SYSTEM IN THE HUMAN BRAIN

R.Y. MOORE^{1,2,3}, E.A. ABRAHAMSON² AND A. VAN DEN POL^{4,5}

The Journal of Neuroscience, April 15, 1999, 19(8):3171-3182

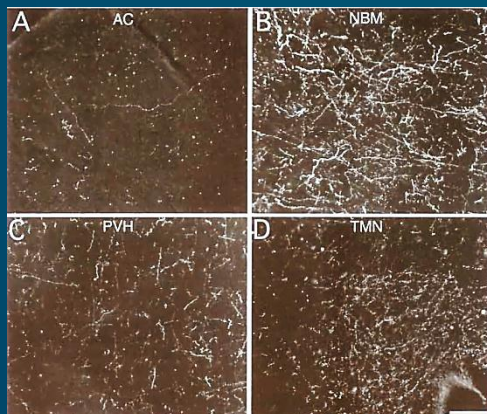
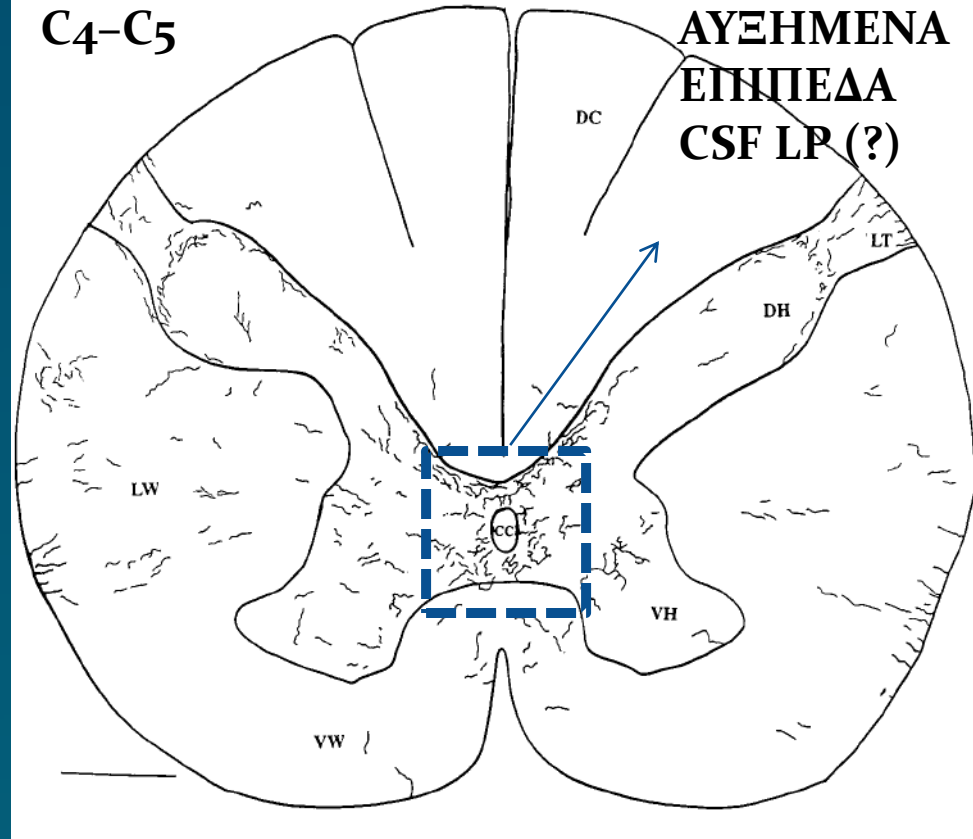
Hypothalamic Hypocretin (Orexin): Robust Innervation of the Spinal Cord

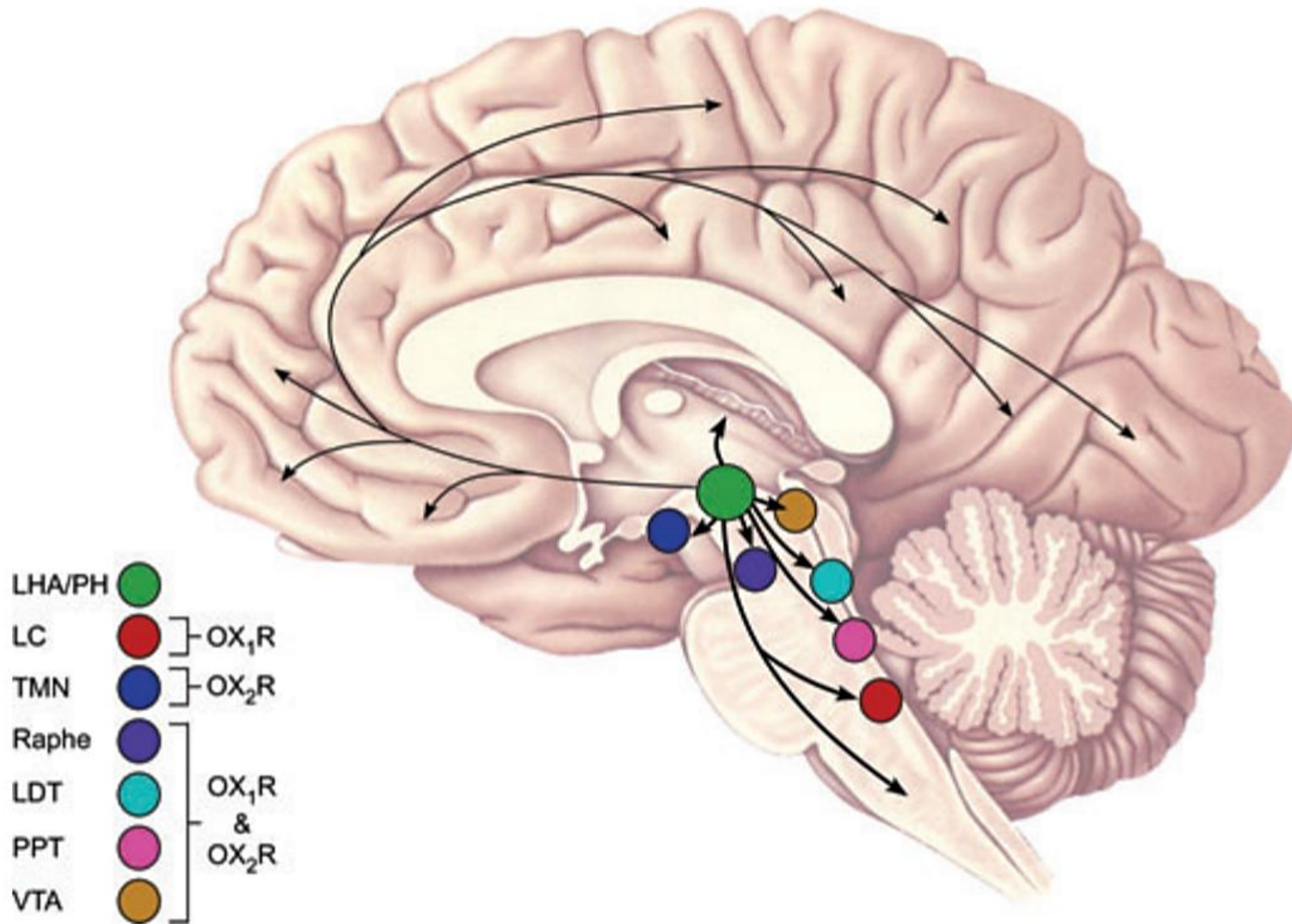
Anthony N. van den Pol

Department of Neurosurgery, Yale University School of Medicine, New Haven, Connecticut 06520

C4-C5

ΑΥΞΗΜΕΝΑ
ΕΠΙΠΕΔΑ
CSF LP (?)

ΑΝ ΥΠΟΘΕΣΟΥΜΕ:

Doberman Pinscher
ΠΟΙΑ Η ΣΧΕΣΗ?

1. ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΟΡΕΞΙΝΗΣ (ΣΟ) **ΔΙΕΓΕΙΡΕΙ/ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΕΙ** ΤΟ ΔΙΚΤΟ ΝΕΥΡΩΝΩΝ Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΕΙ **ΤΗΝ ΑΦΥΠΝΙΣΗ/ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ** &
2. ΤΟ ΣΟ **ΑΝΤΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ** ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ **ΚΟΙΛΙΑΚΟΥ ΕΞΩ ΠΡΟΟΠΤΙΚΟΥ ΠΥΡΗΝΑ** (ΠΡΟΑΓΩΓΟΣ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ!)

ΜΕ ΠΟΙΑ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ Η ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΣΟ?

Ναρκοληψία: κατατάσσεται στις διαταραχές ύπνου και χαρακτηρίζεται από **χρόνια/ανεξέλεγκτη υπνηλία κατά τη διάρκεια της ημέρας**, εισβολή ύπνου σε ακατάλληλα χρονικά διαστήματα, παράλυση ύπνου, υπναγωγικές παραισθήσεις και σε αρκετές περιπτώσεις (60-70%) **καταπληξία** (αιφνίδια, μερική ή ολική απώλεια του μυϊκού τόνου) **που πυροδοτείται από έντονες συγκινησιακές καταστάσεις** (π.χ με το έντονο γέλιο, θυμό).

- ❑ **Επιδημιολογία: 1 στους 2000** [0.6% του πληθυσμού ενηλίκων), πιθανώς (?) μεγαλύτερη συχνότητα σε άνδρες 1 : 1.6-1.8,].
- ❑ **Έναρξη συμπτωμάτων: από την πρώιμη παιδική ηλικία μέχρι την 5η δεκαετία** με ακμές στις ηλικίες των **15 και 35 ετών**.
- ❑ **Υποδιαγινώσκεται** (ιδιαίτερα στα παιδιά) με μια καθυστέρηση 10 ετών από τα συμπτώματα. **Έλλειψη ενημέρωσης κ.α**
- ❑ **Ποιότητα ζωής ίδια** (η χειρότερη) εκείνης των ασθενών με **Parkinson ή επιληψία** (Teixeira et al 2004)

Ναρκοληψία με καταπληξία

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑΣ

```
graph LR; A[ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑΣ] --> B[ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α: Υπερβολική υπνηλία κατά τη διάρκεια της ημέρας]; A --> C[ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β: Καταπληξία, υπναγωγικές παραισθήσεις, παράλυση ύπνου];
```

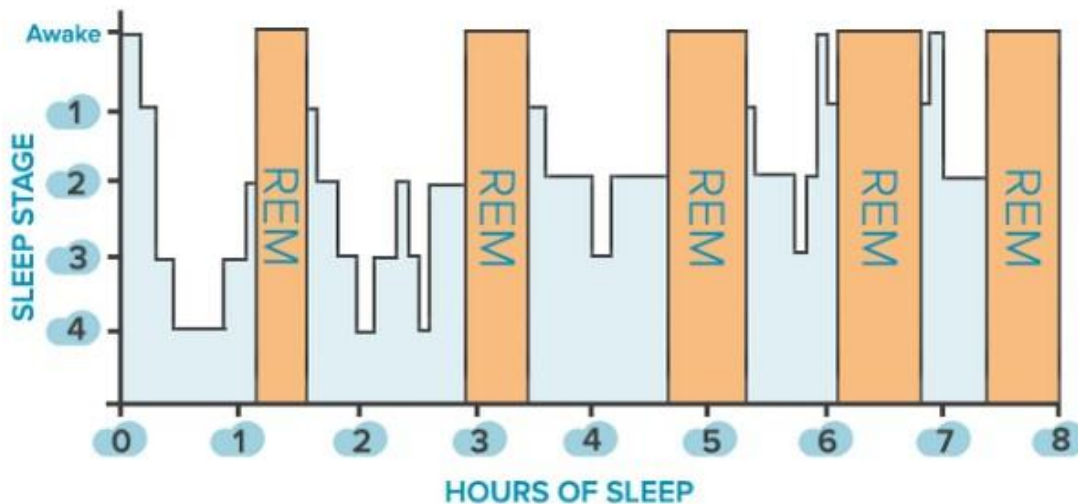
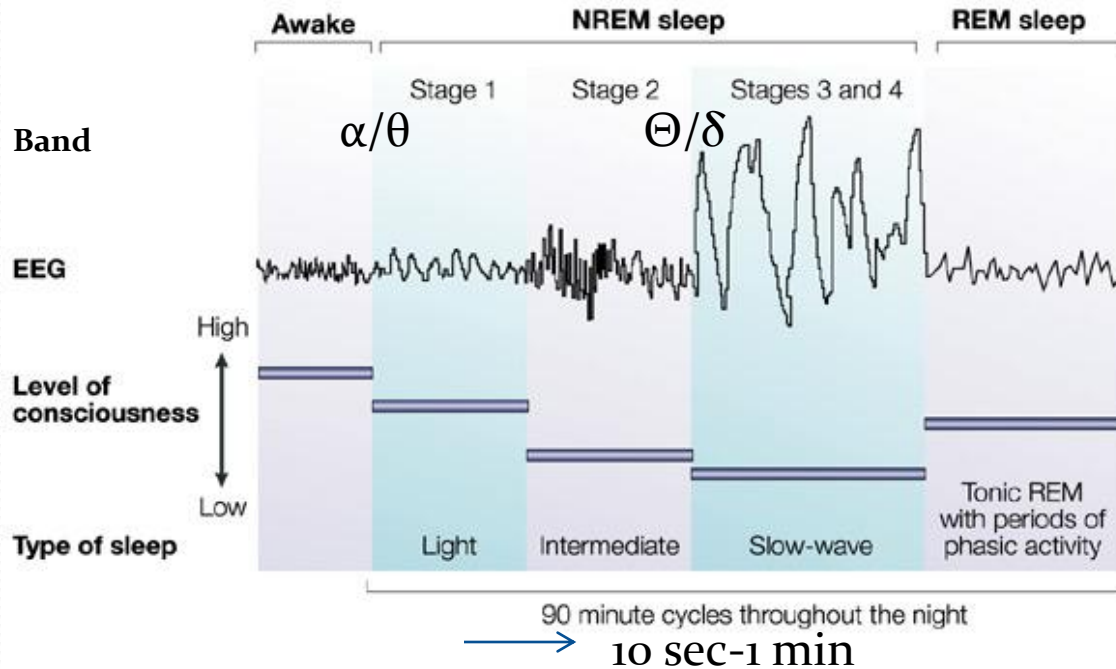
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α: Υπερβολική υπνηλία κατά τη διάρκεια της ημέρας

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β: Καταπληξία, υπναγωγικές παραισθήσεις, παράλυση ύπνου

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ

Πολυσωματοκαταγραφική μελέτη
 ΗΕΓ, ΗΚΓ, ΗΟΓ, ΗΜΓ

Stage	Associated characteristics
N1	<ul style="list-style-type: none"> • Low arousal threshold • Slow, rolling eye movements • Decrease in muscle tone • Thoughts lose logical coherence • Hypnic jerks
N2	<ul style="list-style-type: none"> • Sleep spindles • K-complexes • Decrease in muscle tone • Reduced heart rate • Lowered body temperature
N3	<ul style="list-style-type: none"> • Occasional sleep spindles • High arousal threshold • Decreased heart rate • Lowered body temperature
REM	<ul style="list-style-type: none"> • Rapid eye movements • Muscle atonia

ΑΠΟ ΤΑ ΝΤΟΜΠΕΡΜΑΝ ΣΤΟ
ΣΗΜΕΡΑ....

ΑΥΤΟΣΟΜΙΚΗ ΥΠΟΛΟΙΠΟΜΕΝΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑΣ ΣΕ ΣΚΥΛΟΥΣ

Cell, Vol. 98, 365-376, August 6, 1999, Copyright ©1999 by Cell Press

The Sleep Disorder Canine Narcolepsy Is Caused by a Mutation in the *Hypocretin* (*Orexin*) *Receptor 2* Gene

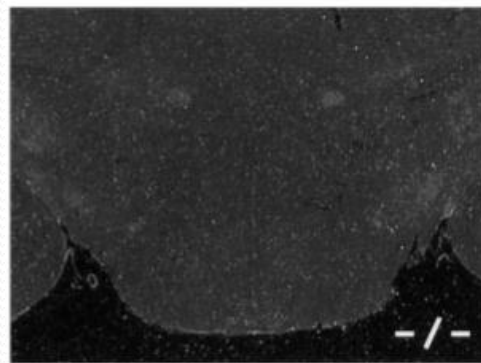
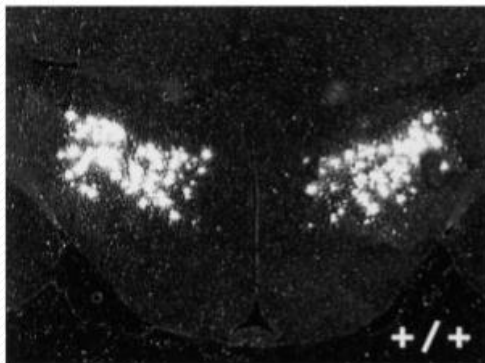
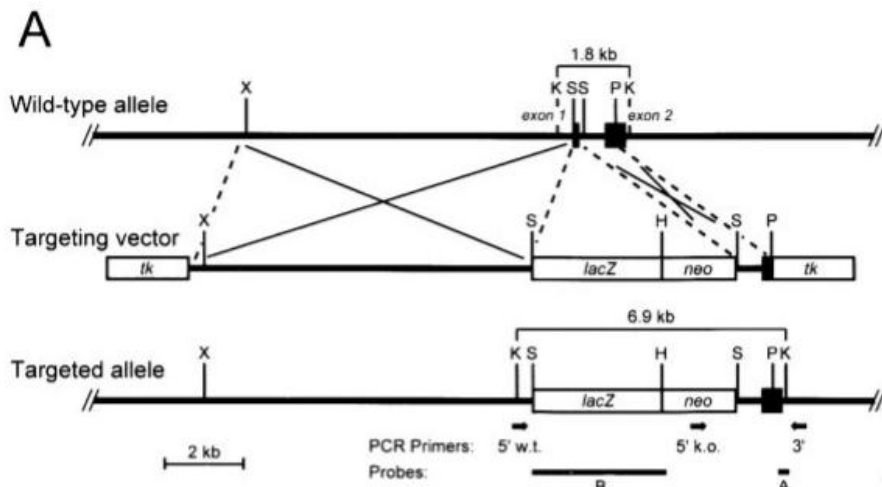
The *Hcrtr2* transcripts produced in narcoleptic animals are grossly abnormal mRNA molecules. In Doberman pinschers, the mRNA potentially encodes a protein with 38 amino acids deleted within the fifth transmembrane domain followed by a frameshift and a premature stop codon at position 932 in the encoded RNA. The C terminus of the protein encoded by narcoleptic Labradors is also truncated and does not include a seventh transmembrane domain. These changes most likely disrupt proper membrane localization and/or cause loss of function of this strongly evolutionarily conserved protein.

Stanford Sleep Centre
E. Mignot

ΥΠ. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ
ΟΡΕΞΙΝΗΣ ΣΤΟ ΕΝΥ

Narcolepsy in *orexin* Knockout Mice: Molecular Genetics of Sleep Regulation

- Η καταστολή έκφρασης του γονιδίου της ορεξίνης οδηγεί σε ένα φαινότυπο που προσομοιάζει την ανθρώπινη ναρκοληψία με καταπληξία.

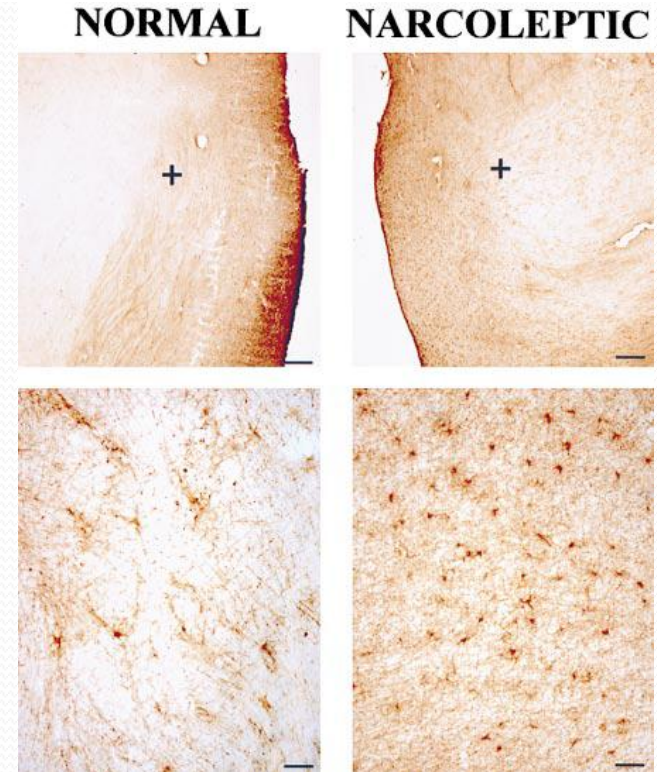
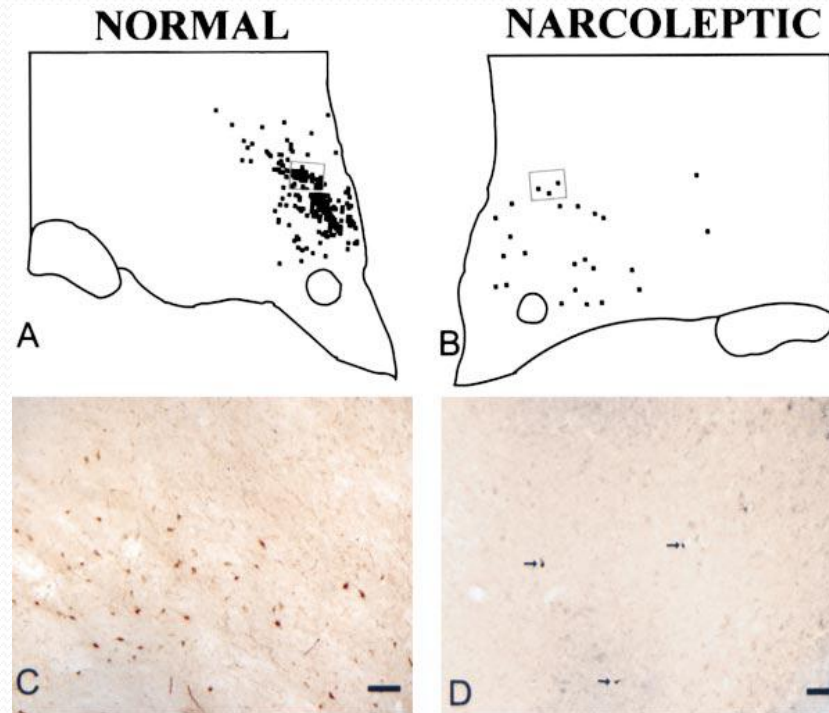
ΠΥΡΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ

ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ?

Reduced Number of Hypocretin Neurons in Human Narcolepsy

Clinical Study

□ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΟΡΕΞΙΝΩΝ/ΥΠΟΚΡΕΤΙΝΩΝ ΣΤΟΝ ΥΠΟΘΑΛΑΜΟ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ (85-95%)

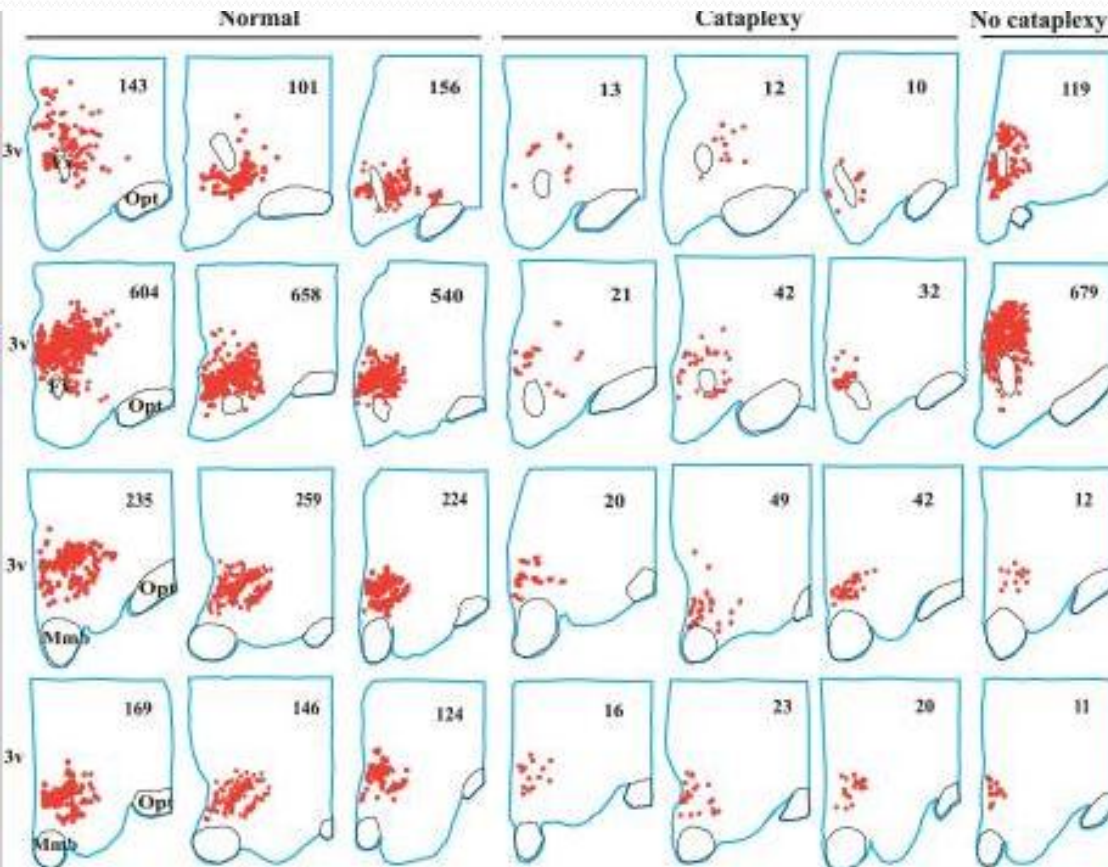
□ ΥΠΟΘΑΛΑΜΙΚΗ ΓΛΟΙΩΣΗ ΑΝΟΣΟΙΣΤΟΧΗΜΙΚΗ ΧΡΩΣΗ GFAP ΝΕΥΡΟΕΚΦΥΛΙΣΜΟΣ?

[Jerome M. Siegel, Ph.D. UCLA Brain Research Institute](#)

Localized Loss of Hypocretin (Orexin) Cells in Narcolepsy Without Cataplexy

[Thomas C. Thannickal](#), PhD,^{1,2,3} [Robert Nienhuis](#), BS,¹ and [Jerome M. Siegel](#), PhD^{1,2,3}

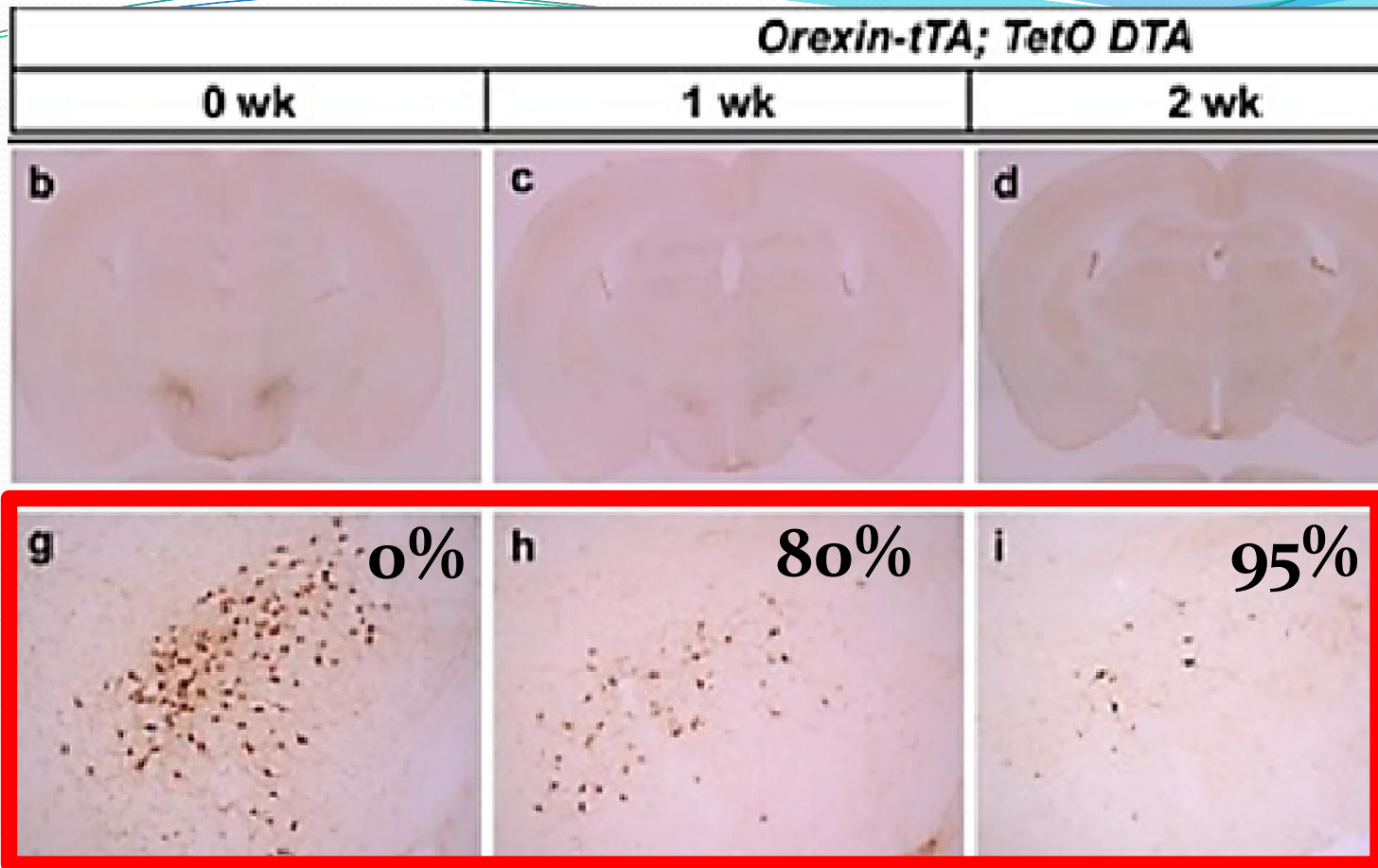
❑ ΕΞΕΤΑΖΟΥΝ ΥΠΟΘΑΛΑΜΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ Ή ΧΩΡΙΣ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ

❑ 33% ΜΕΙΩΣΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ (vs 85-95% ΜΕ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ)

❑ ΜΕΙΩΣΗ ΑΡΙΘΜΟΥ ΚΥΤΤΑΡΩΝ & ΓΛΟΙΩΣΗ ΚΥΡΙΩΣ ΣΤΗΝ ΜΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΧΩΡΙΣ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ

ΑΙΤΙΟΤΗΤΑ?

ΑΙΤΙΟΤΗΤΑ!

Σε ποντίκια στα οποία μπορούμε να ρυθμίσουμε την εκφράση της τοξίνης της διφθερίτιδας σε κύτταρα ορεξίνης η απώλεια :

1. 80% των κυττάρων (7 ημέρες από την επαγωγή) οδηγεί σε διαταραχές εγρήγορσης/ύπνου (ανκανότητα διατήρησης συμπαγών περιόδων εγρ.-ύπνου).
2. 95% των κυττάρων (14 ημέρες από την επαγωγή) οδηγεί σε καταπληξία.

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΟΡΕΞΙΝΗΣ

[Contemporary Reviews In Sleep Medicine]

CHEST

International Classification of Sleep Disorders-Third Edition

Highlights and Modifications

Michael J. Sateia, MD

American Academy of Sleep Medicine 2014

Ναρκοληψία τύπου 1 (παλαιότερα με καταπληξία): Υπερβολική υπνηλία κατά τη διάρκεια της ημέρας (υποκειμενικά κριτήρια) και **<110 pg/ml** στο ENY (ή 30% των φυσιολογικών τιμών = 280 ± 33 pg/ml) **ή** θετικό αποτέλεσμα στο τεστ πολλαπλής καθυστέρησης ύπνου (μικρός χρόνος έναρξης ύπνου < 8 min) και ενδείξεις REM ύπνου κατά την έναρξη του ύπνου με εμφανή επεισόδια (>2) καταπληξίας (συμμετρική απώλεια μυϊκού τόνου χωρίς απώλεια συνείδησης).

Ναρκοληψία τύπου 2: Ναρκοληψία τύπου 1, **χωρίς καταπληξία** και μη παθολογικές τιμές ορεξίνης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ?

□ Περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου (?): ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ...

1. Λοιμώξεις *Streptococcus pyogenes* = αυξημένα Στρεπ. αντισώματα στη ναρκοληψία τύπου 1 & αυξημένη αντιδραστικότητα των T σε αντιγόνα Στρεπ.

2. Εμβολιασμοί με το Pandemrix (AS03, GlaxoSmithkline) ενάντια στον H1N1 2009-

- Δεδομένα από επιδημιολογικές μελέτες στη Φινλανδία, Σουηδία, Νορβηγία, Ιρλανδία, Γαλλία και Η.Β δείχνουν:
  - Αύξηση της επίπτωσης της ναρκοληψία τύπου 1 μετά τον εμβολιασμό κυρίως σε μικρές ηλικίες <20 έτη
  - 3-12 φορές αυξημένο ρίσκο εκδήλωσης
  - 1 σε 16,000 εμβολιασμούς

- H1N1 και όχι το Pandemrix? **ΑΙΤΙΟΤΗΤΑ (?)**

Proc Natl Acad Sci U S A. 2016 Jan 19; 113(3): E368–E377.

PMCID: PMC4725525

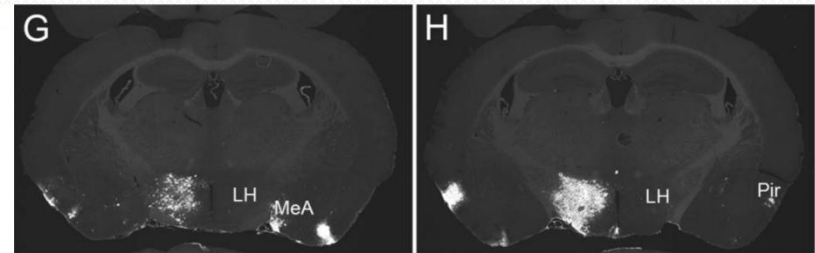
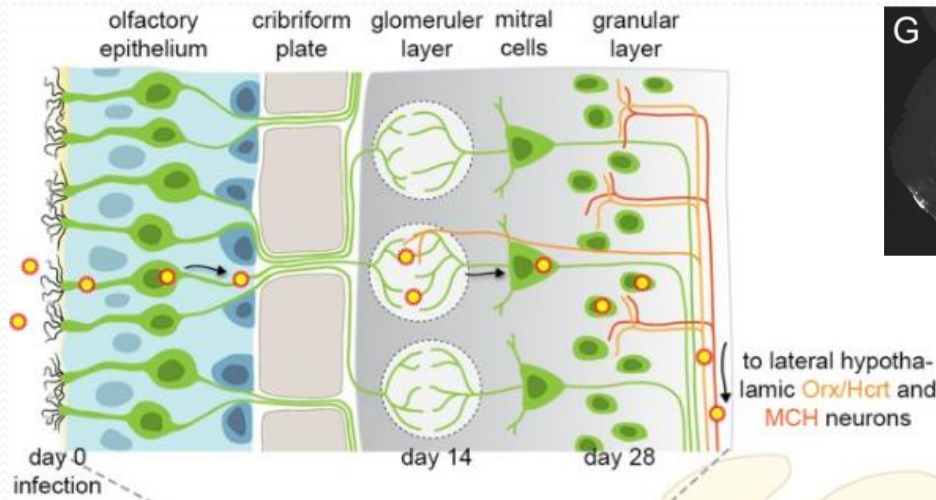
Published online 2015 Dec 14. doi: [10.1073/pnas.1521463112](https://doi.org/10.1073/pnas.1521463112)

PMID: [26668381](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26668381/)

From the CoverPNAS Plus

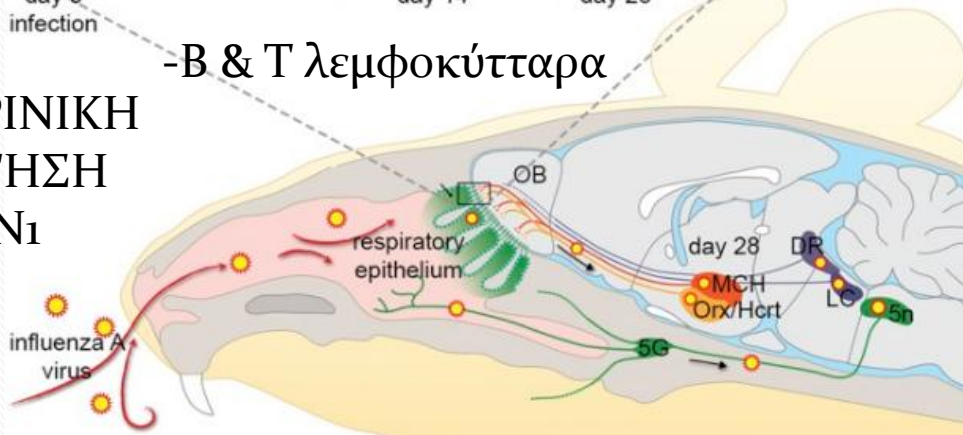
Neuroscience

H1N1 influenza virus induces narcolepsy-like sleep disruption and targets sleep–wake regulatory neurons in mice

-B & T λεμφοκύτταρα

ΕΝΔΟΡΙΝΙΚΗ
ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΙΟΥ H1N1

1. ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΙΟ : LH/PEF = ΟΡΕΞΙΝΗ
(56% ΑΠΩΛΕΙΑ)
& ΑΠΩΛΕΙΑ ΣΕ TMN, VTA,
DRN, LC

2. ΦΑΙΝΟΤΥΠΙΚΑ =
ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑ ΜΕ
ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ 4
ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ
ΙΩΣΗ

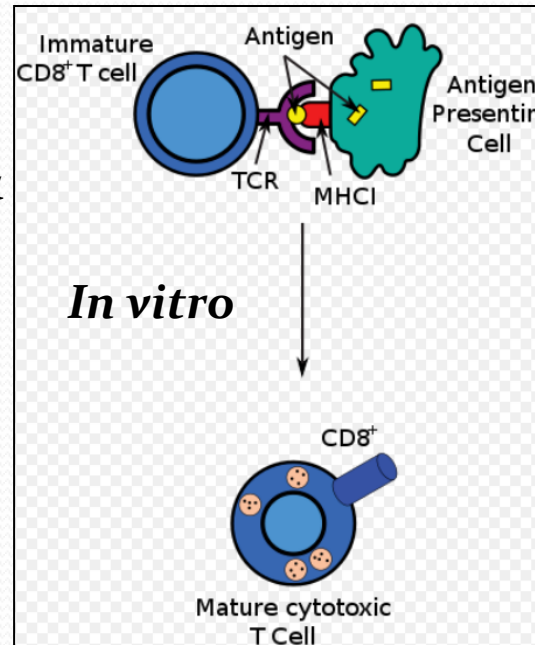
Tesoriero et al 2016

Proc Natl Acad Sci U S A. 2016 Sep 27; 113(39): 10956–10961.
 Published online 2016 Sep 12. doi: [10.1073/pnas.1603325113](https://doi.org/10.1073/pnas.1603325113)
 Medical Sciences

PMCID: PMC5047186
 PMID: [27621438](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27621438/)

CD8 T cell-mediated killing of orexinergic neurons induces a narcolepsy-like phenotype in mice

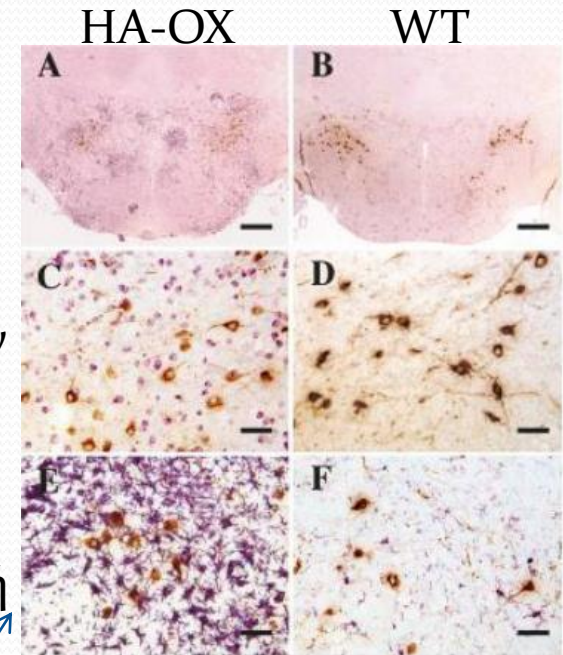
Γενετικά τροποποιημένα ποντίκια = εκφράζουν γλυκοπρωτεΐνη της επιφάνειας του Η1Ν1 μόνο σε κύτταρα OX

Απώλεια κυττάρων ορεξίνης

Γλοΐωση/φλεγμονή

8 ημέρες

I.V

60 ημέρες

**ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑ
 ΜΕ
 ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ**

ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑ:

ΠΑΘΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑΣ

```
graph LR; A[ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑΣ] --> B[ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α]; A --> C[ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β];
```

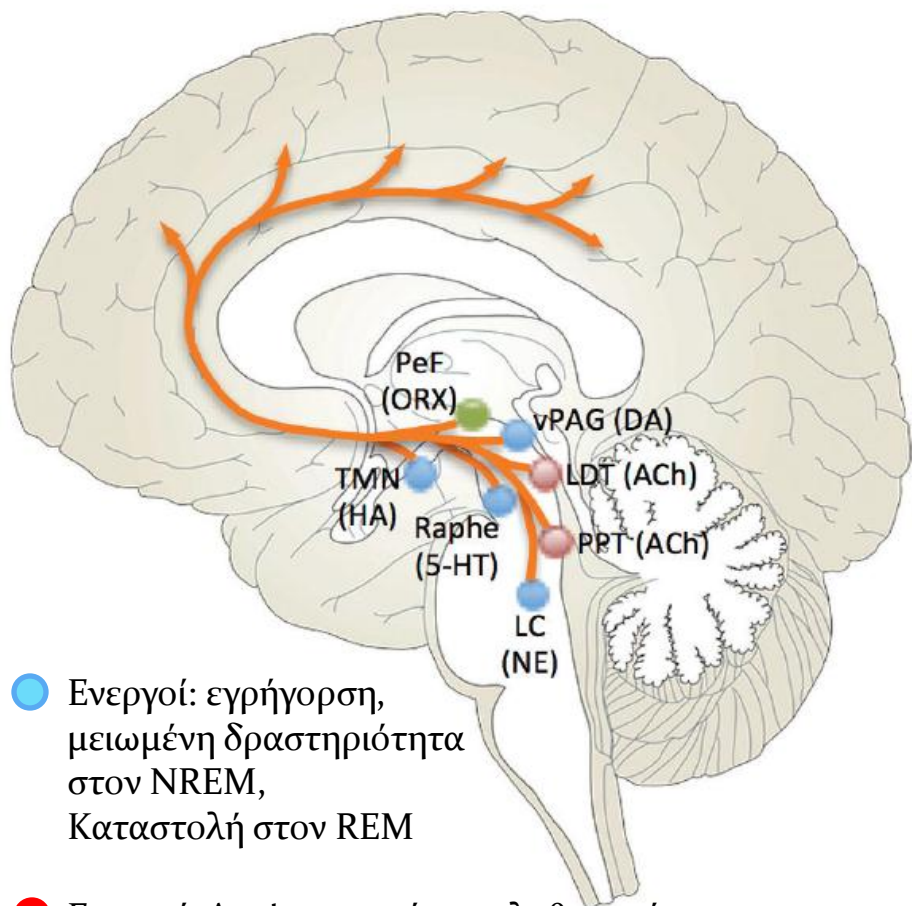
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α

- Υπερβολική υπνηλία κατά τη διάρκεια της ημέρας
- ✓ Αποσταθεροποίηση μηχανισμών αφύπνισης/διέγερσης/εγρήγορσης
- ✓ NREM

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Β

- Καταπληξία, υπναγωγικές παραισθήσεις, παράλυση ύπνου
- ✓ Εισβολή REM ύπνου με μυική ατονία

ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ/ΕΓΡΗΓΟΡΣΗΣ

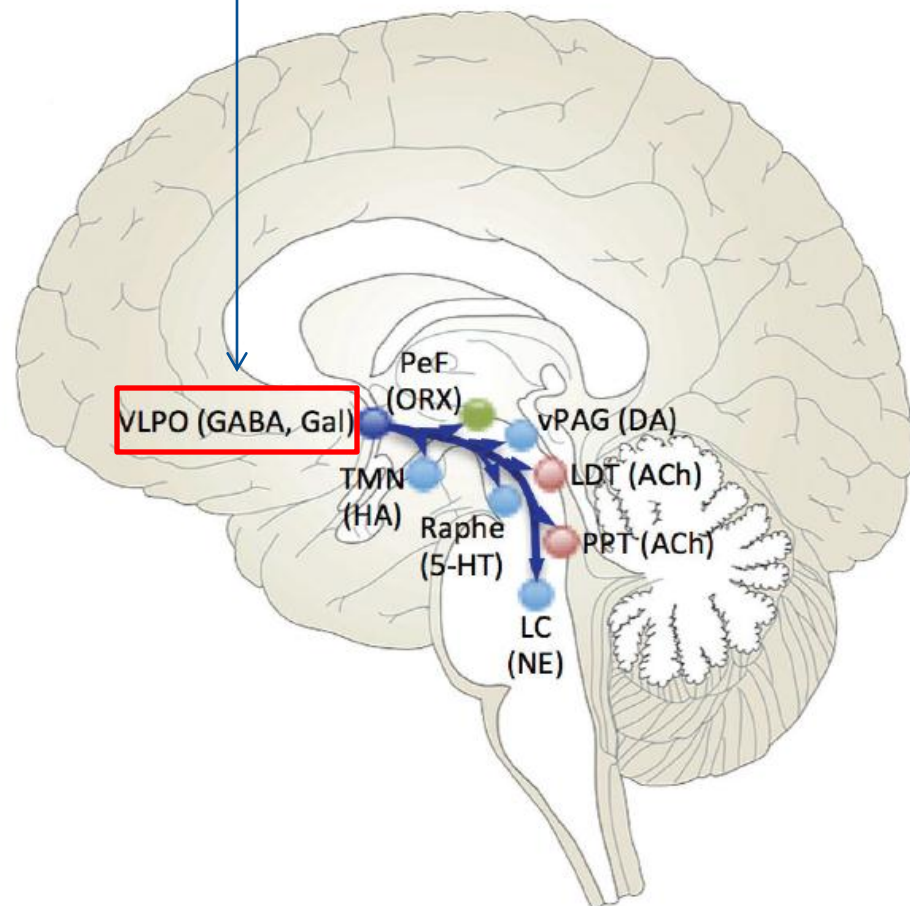

● Ενεργοί: εγρήγορση, μειωμένη δραστηριότητα στον NREM, Καταστολή στον REM

● Ενεργοί: Διαφορετικοί υποπληθυσμοί ενεργοί σε εγρήγορση ή REM

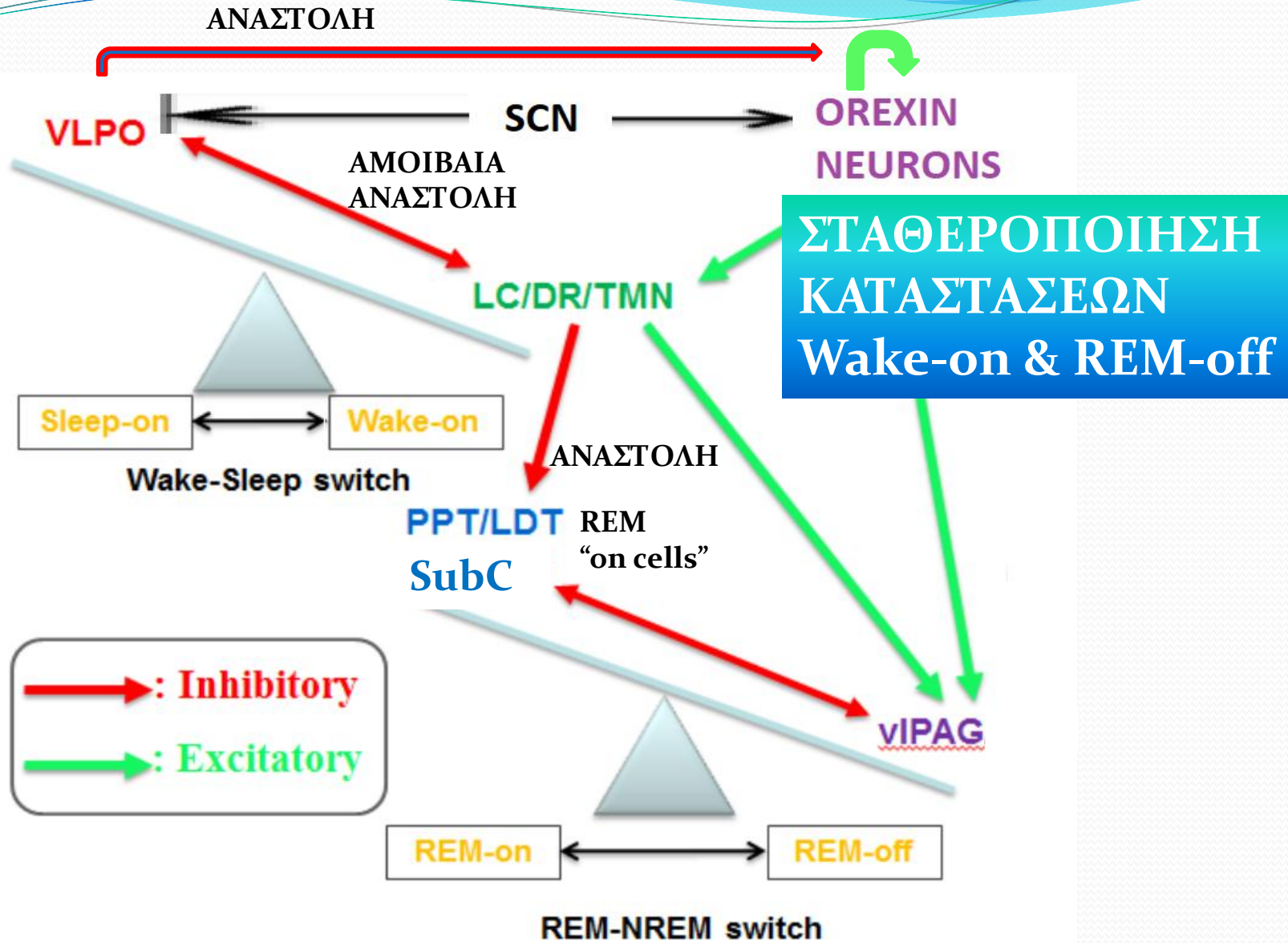
● Ενεργοί: εγρήγορση

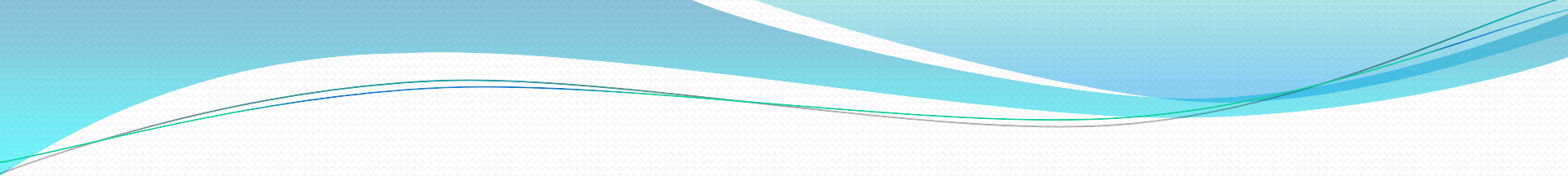
ΚΟΙΛΙΑΚΟΣ ΕΞΩ ΠΡΟΟΠΤΙΚΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ “FLIP-FLOP” Saper et al 2010

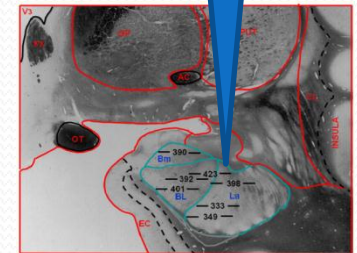
ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΓΙΑ
ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ/ΑΠΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ
ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΟΡΕΞΙΝΗΣ/ΥΠΟΚΡΕΤΙΝΗΣ ΣΕ
ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΕΓΡΗΓΟΡΣΗΣ/ΥΠΝΟΥ ΣΤΟΝ
ΑΝΘΡΩΠΟ?

ΝΑΙ! ΦΤΑΣΑΜΕ ΣΤΗ ΜΙΚΡΟΔΙΥΛΗΣΗ...

Human hypocretin and melanin concentrating hormone levels are linked to emotion and social interaction

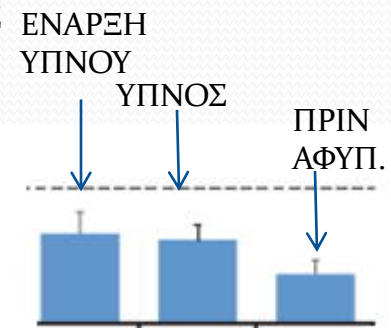
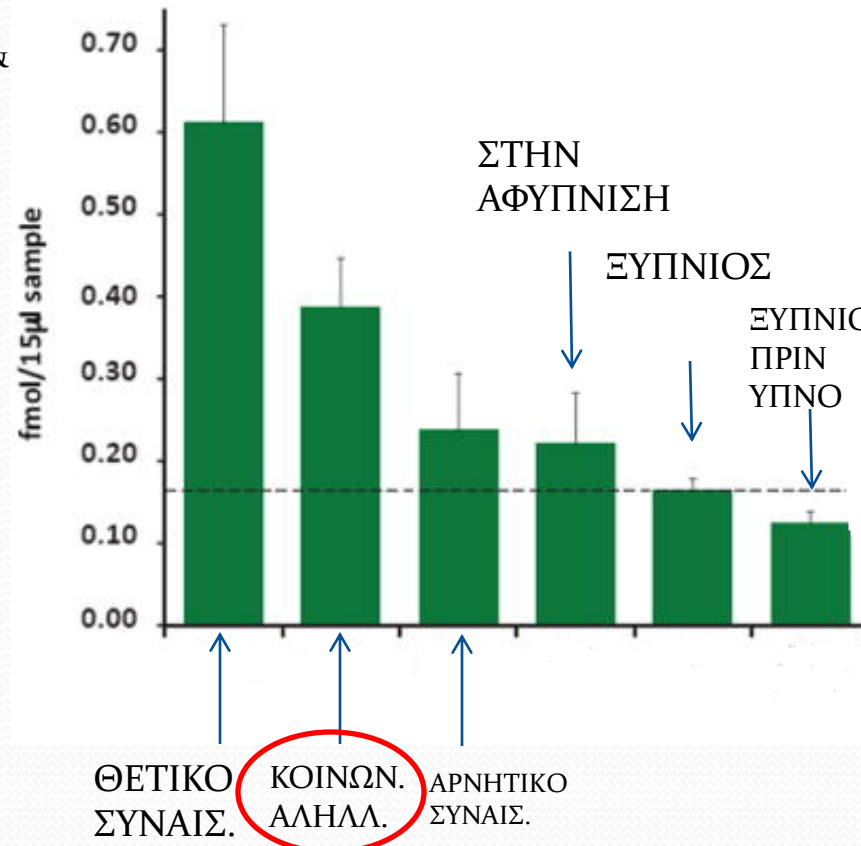
Ashley M. Blouin,^{1,2} Itzhak Fried,^{3,4} Charles L. Wilson,^{4,5} Richard J. Staba,⁵ Eric J. Behnke,³ Hoa A. Lam,¹ Nigel T. Maidment,^{1,4} Karl A. Karlsson,^{1,6} Jennifer L. Lapierre,¹ and Jerome M. Siegel^{1,4,7,†}

ΕΠΙΛΗΨΙΑ
ΚΡΟΤΑΦΙΚΟΥ
ΛΟΒΟΥ

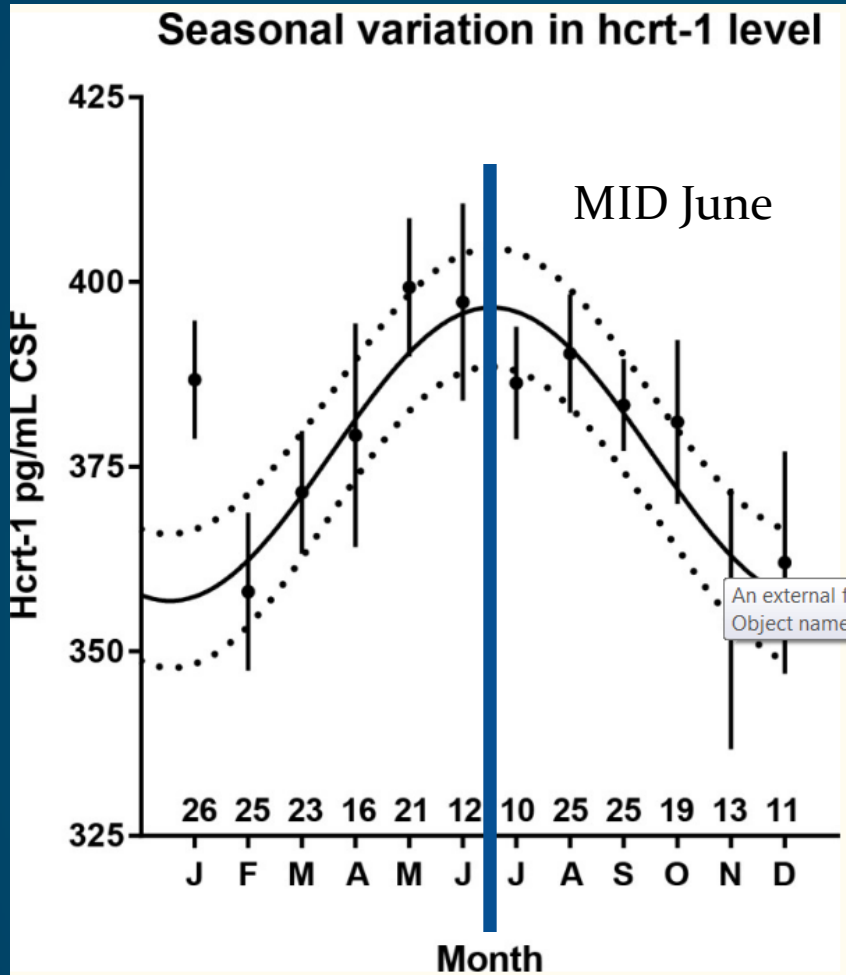

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΕΞΩΚΥΤΤΑΡΙΚΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ Hcrt ΥΠΟΘΑΛΑΜΟΥ & ΑΜΥΓΔΑΛΗΣ ΣΕ ΑΡΟΥΡΑΙΟΥΣ

Correlation of Hcrt in Hypothalamus and Amygdala			
	Number of XY Pairs	R Value	P Value
Rat 1	235	0.6575*	<0.0001
Rat 2	244	0.7264*	<0.0001
Rat 3	246	0.5924*	<0.0001
Rat 4	256	0.4982*	<0.0001

“TIME OF YEAR CONSIDERATION” CONSIDERATIONS-CSF/LP

- ❑ 227 humans CSF obtained via LP during 09:00-12.00
- ❑ Highest levels **during mid summer, 10.6% change compared to winter.**
- ❑ **Increased Social Interaction?**

Boddum et al 2016

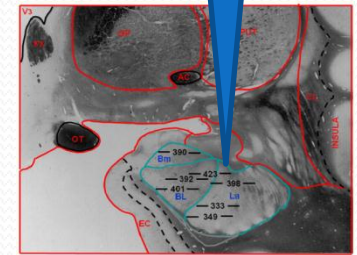
ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑΣ?
ΓΙΑΤΙ ΠΥΡΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΤΟΝΕΣ
ΣΥΓΚΙΝΗΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ?
ΠΟΙΟ/Α ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ/ΤΑ
ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΜΠΛΕΚΕΤΑΙ/ΟΝΤΑΙ?

Human hypocretin and melanin concentrating hormone levels are linked to emotion and social interaction

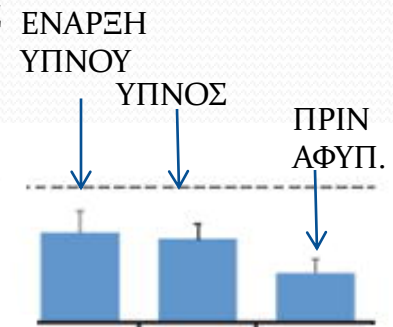
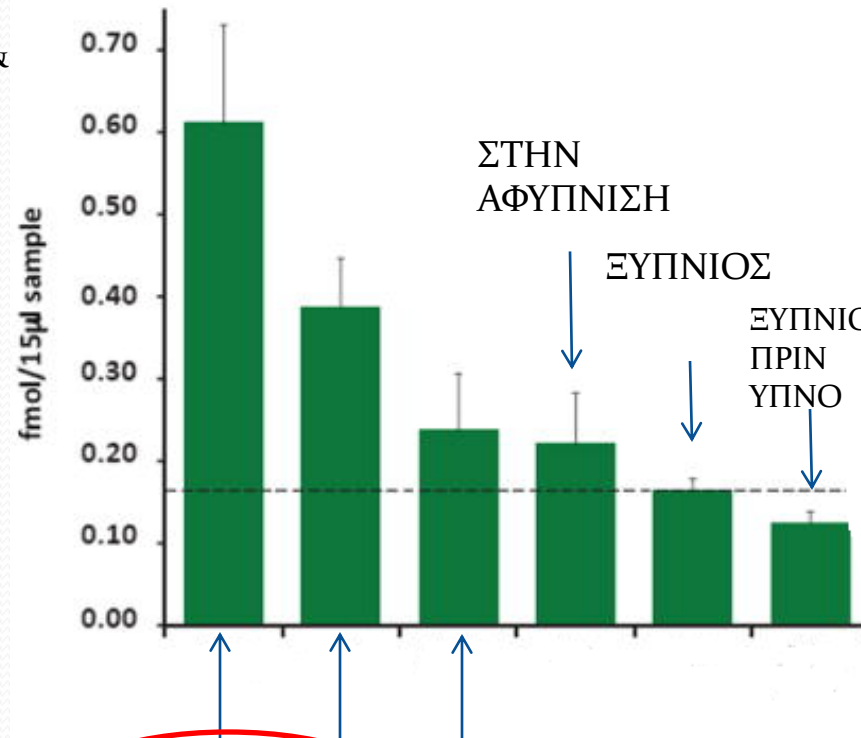
Ashley M. Blouin,^{1,2} Itzhak Fried,^{3,4} Charles L. Wilson,^{4,5} Richard J. Staba,⁵ Eric J. Behnke,³ Hoa A. Lam,¹ Nigel T. Maidment,^{1,4} Karl A. Karlsson,^{1,6} Jennifer L. Lapierre,¹ and Jerome M. Siegel^{1,4,7,†}

ΕΠΙΛΗΨΙΑ
ΚΡΟΤΑΦΙΚΟΥ
ΛΟΒΟΥ

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΕΞΩΚΥΤΤΑΡΙΚΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ Hcrt ΥΠΟΘΑΛΑΜΟΥ & ΑΜΥΓΔΑΛΗΣ ΣΕ ΑΡΟΥΡΑΙΟΥΣ

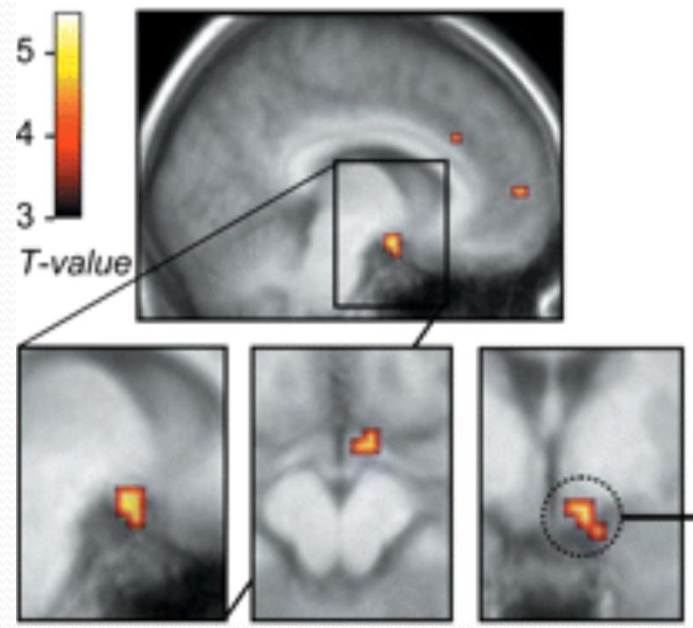
Correlation of Hcrt in Hypothalamus and Amygdala			
	Number of XY Pairs	R Value	P Value
Rat 1	235	0.6575*	<0.0001
Rat 2	244	0.7264*	<0.0001
Rat 3	246	0.5924*	<0.0001
Rat 4	256	0.4982*	<0.0001

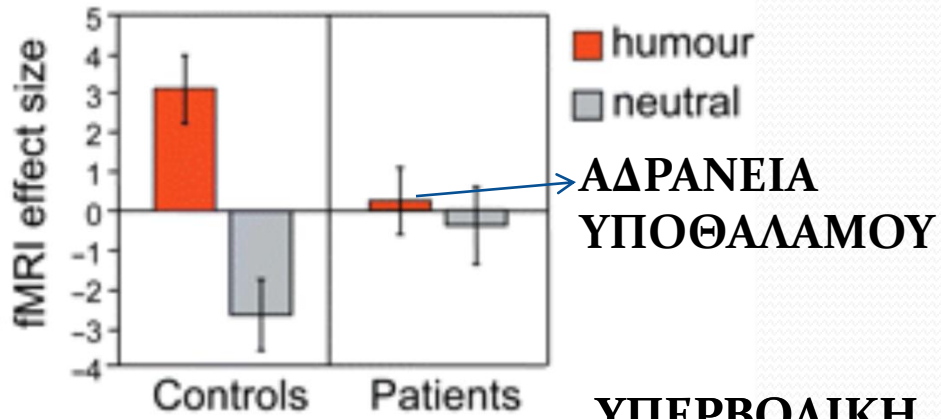
ΘΕΤΙΚΟ ΣΥΝΑΙΣ. ΚΟΙΝΩΝ. ΑΛΛΗΛ. ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΑΙΣ.

fMRI σε ασθενείς με ναρκοληψία και καταπληξία κατά την προβολή χιουμοριστικών ή ουδέτερων εικόνων

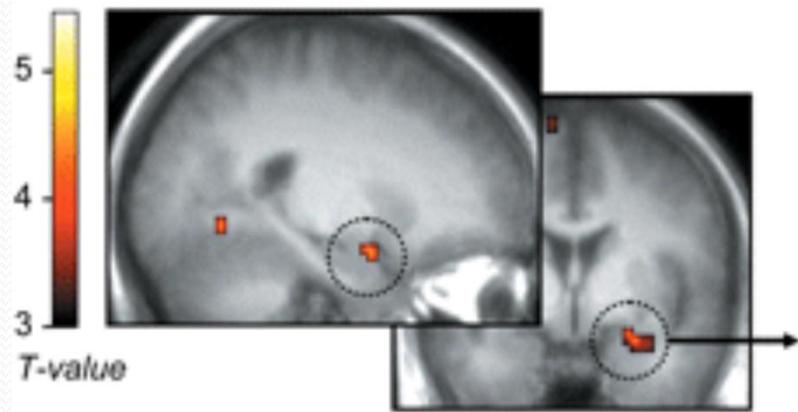
Controls > NC patients

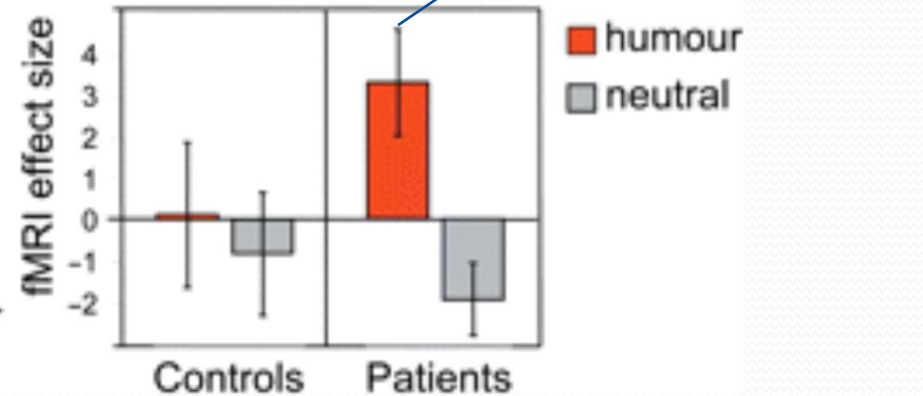
Hypothalamus: 12x, 3y, -18z

NC patients > Controls

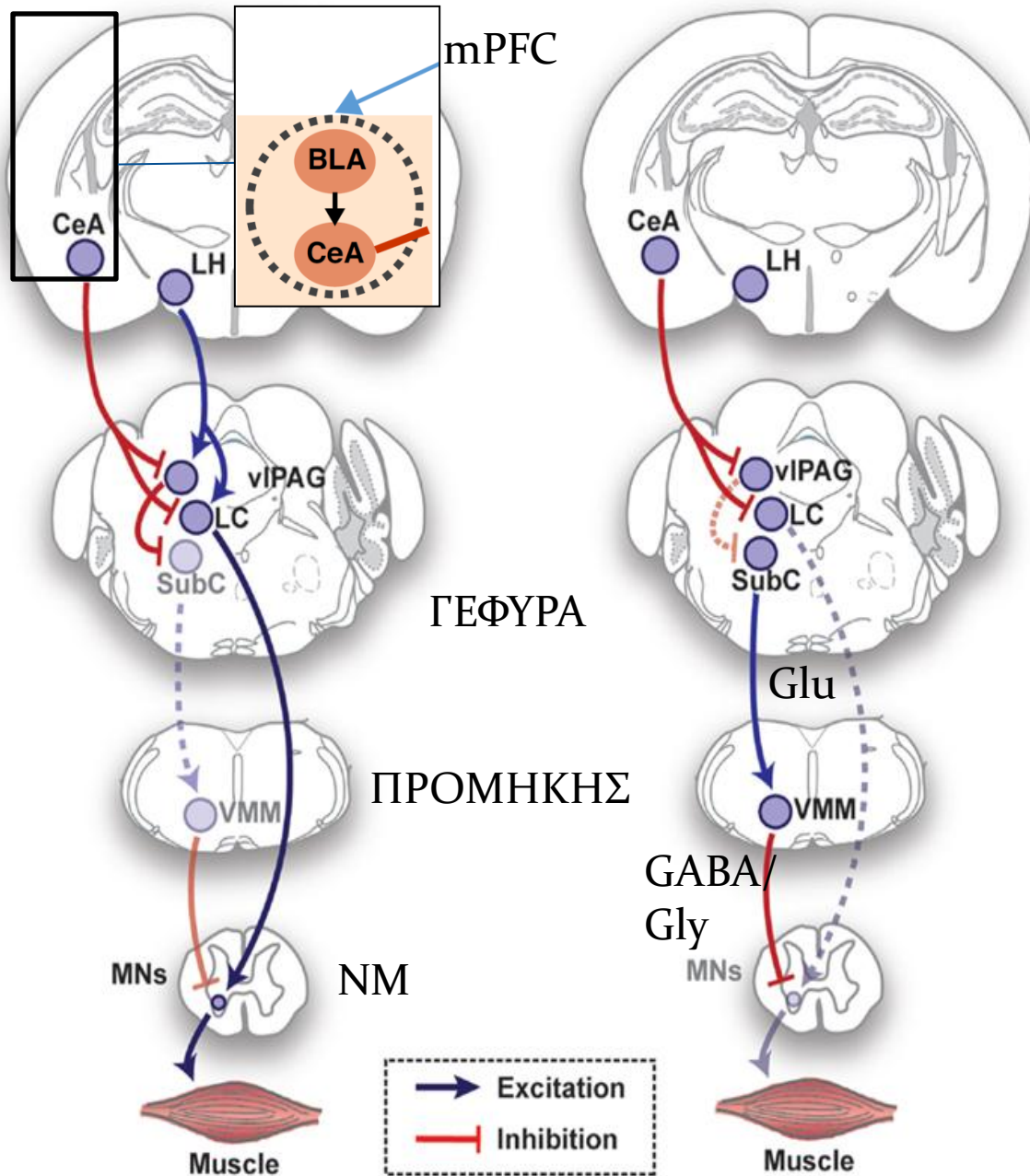

Amygdala: 33x, 3y, -21z

Wake ΥΓΙΗΣ

Cataplexy

❑ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ REM και ΜΥΙΚΗ ΑΤΟΝΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΕΓΡΗΓΟΡΣΗΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΕ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑ

❑ vIPAG = ΕΞΩ ΚΟΙΛΙΑΚΗ ΠΕΡΙΥΔΡΑΓΩΓΟΣ ΦΑΙΑ ΟΥΣΙΑ

❑ SubC = ΠΥΡΗΝΑΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΜΕΛΑΝΑ ΤΟΠΟΥ

❑ VMM = ΕΣΩ ΚΟΙΛΙΑΚΟΣ ΠΡΟΜΗΚΗΣ

❑ MN = ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΝΕΥΡΩΝΑΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑ ΟΡΕΞΙΝΩΝ/ΥΠΟΚΡΕΤΙΝΩΝ?

ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ
ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑ!

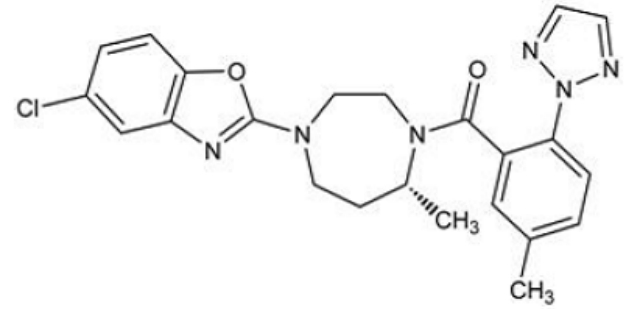
ΠΙΘΑΝΟΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

-ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΠΟΥ

ΔΙΑΠΕΡΝΟΥΝ ΤΟΝ ΑΕΦ

-ΑΝΟΣΟΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ?

ANTAGONIST OF OX_{1/2}R for Insomnia

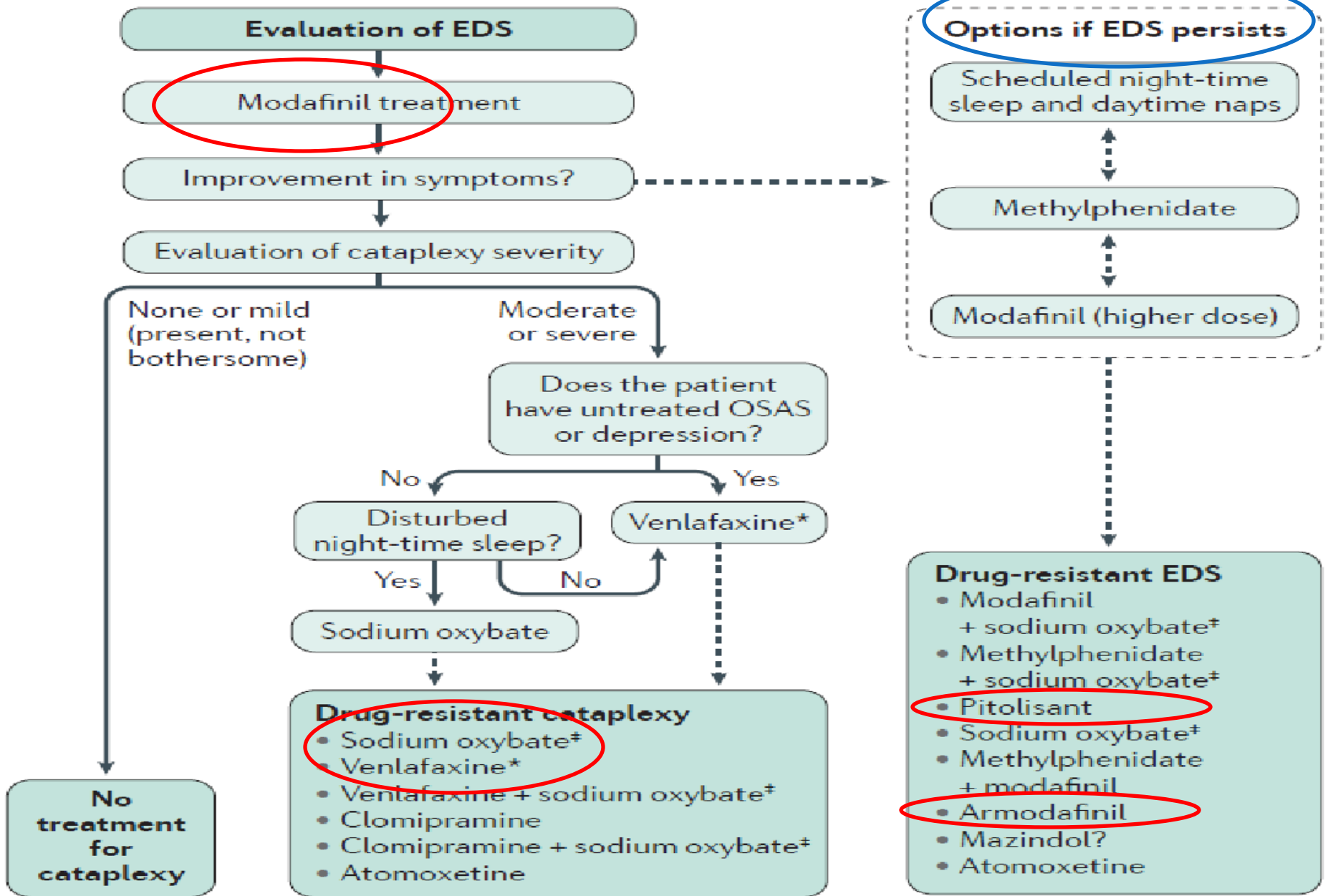
10-20 mg, taken no more than once per night and within 30 minutes of going to bed, with at least 7 hours remaining before the planned time of awakening

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΝΑΡΚΟΛΗΨΙΑ?

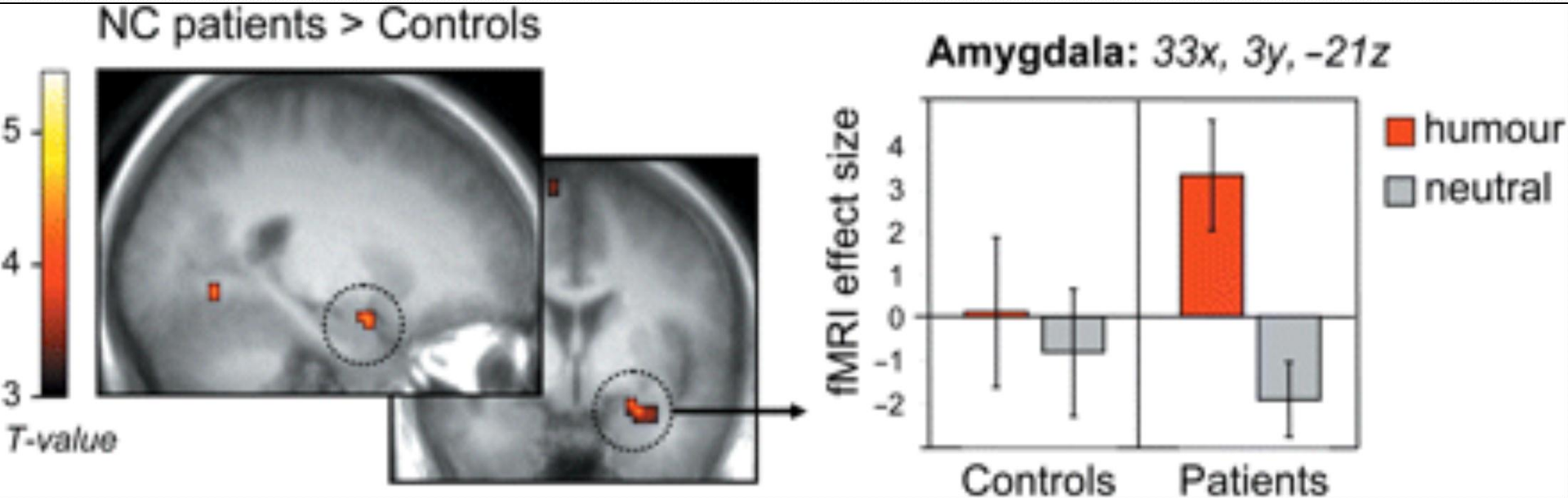
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΣ ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ

FIRST LINE NARCOLEPSY TREATMENT DRUGS

EDS	APPROVED STATUS	DOSAGE (ADULT)	ACTION	MECHANISM
MODAFINIL	NT _{1/2}	100-400 mg/day	DAT INH.	NA,HIS,GLUT, ₅ H T,ACHE,OX (UP), GABA (DOWN)
ARMODAFINIL	NT _{1/2}	100-250 mg/day	DAT INH.	SIMILAR TO MODAFINIL
PITOLISANT	NT _{1/2}	9-36 mg/day	H ₃ AUTORECEPTOR INV AGONIST	HIS UP
CATAPLEXY				
SODIUM OXYBATE (GHB)	NT ₁	Up to 9 g per night (2 doses)	GABAB (?) GHB (?) STIM.	UNKNOWN, BEHAVIOURAL?
VENLAFAXINE (EFFEXOR)	NO	37.5-300mg/day	SNR INH.	₅HT , NA (UP)
DISRUPTED NIGHT TIME SLEEP				
SODIUM OXYBATE	NT ₁	AS FOR CATAPLEXY	AS FOR CATAPLEXY	AS FOR CATAPLEXY

Ο ΠΙΘΑΝΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΣΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑΣ

Serotonin neurons in the dorsal raphe mediate the anticataplectic action of orexin neurons by reducing amygdala activity

[Emi Hasegawa](#),^{a,1} [Takashi Maejima](#),^a [Takayuki Yoshida](#),^b [Olivia A. Masseck](#),^c
[Stefan Herlitze](#),^c [Mitsuhiro Yoshioka](#),^b [Takeshi Sakurai](#),^{a,1} and [Michihiro Mieda](#)^{a,2}

Ο ΠΙΘΑΝΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΕΡΟΤΟΝΙΝΗΣ ΣΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΑΣ

